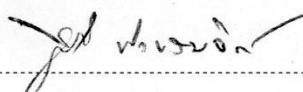

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

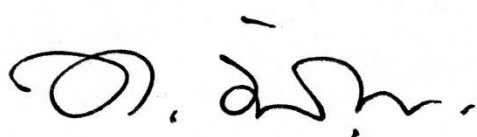
ชื่อและนามสกุล นางชญานุช คงเมือง
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 7

ผู้ศึกษา นางชญัญญา นุช คงเมือง **รหัสนักศึกษา** 2602300051 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 282 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเคร็จซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับที่ถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96 และ .91 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยมีดังนี้ (1) ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (2) ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .657 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

คำสำคัญ ภาวะผู้นำการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน
โรงเรียนมาตรฐานสากล มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Relationship between Instructional Leadership of School Administrators and Work Performance Based on the Teacher Performance Standards of Teachers in Schools Joining the World-Class Standard School Project under the Secondary Education Service Area Office 7

Author: Mrs. Chunyanuch Kongmuang; ID: 2602300051;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Choochart Phuangsomjit, Associate Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the level of instructional leadership of school administrators; (2) to study the level of work performance based on the teacher performance standards of teachers; and (3) to study the relationship between instructional leadership of school administrators and work performance based on the teacher performance standards of teachers in schools joining the World-Class Standard School Project under the Secondary Education Service Area Office 7.

The research sample consisted of 282 teachers in schools joining the World-Class Standard School Project under the Secondary Education Service Area Office 7, obtained by stratified random sampling. The sample size was determined with the use of Crejcie and Morgan Sample Size Table. The employed research instrument was a 5-scale rating questionnaire on instructional leadership of school administrator and work performance based on the teacher performance standards of teacher, with reliability coefficients of .96 and .91 respectively. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

Research findings were as follows: (1) regarding the level of instructional leadership of school administrators, it was found that their overall instructional leadership was rated at the high level; (2) regarding the level of work performance based on the teacher performance standards of teachers, it was found that their overall work performance was rated at the high level; and (3) regarding the relationship between instructional leadership of school administrator and work performance based on the teacher performance standards of teachers, it was found that the correlation was at the moderate level, with the correlation coefficient of .657 which was significant at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Instructional leadership, Work performance, Work performance standards, World-Class Standard School, Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ ซึ่งได้เสียสละเวลามาเป็นกรรมการสอบ และเสนอแนะ เพิ่มเติมจนรายงานฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในแขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ให้การอบรมสั่งสอน บ่มเพาะประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษามีความรู้ความเข้าใจด้วยดี และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย ได้แก่ นายชัยทัศน์ จ้องสกุลวงษ์ นางสาวปราณี คงพิกุล และนางสาวบุญตา ศรีวิบูลย์ และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และเพื่อนครูโรงเรียนสระแก้ว ที่สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดเวลา ทำให้การทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา และคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และผู้มีพระคุณแก่ผู้วิจัยทุกท่าน

ชญัญญาช คงเมือง

กุมภาพันธ์ 2563

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

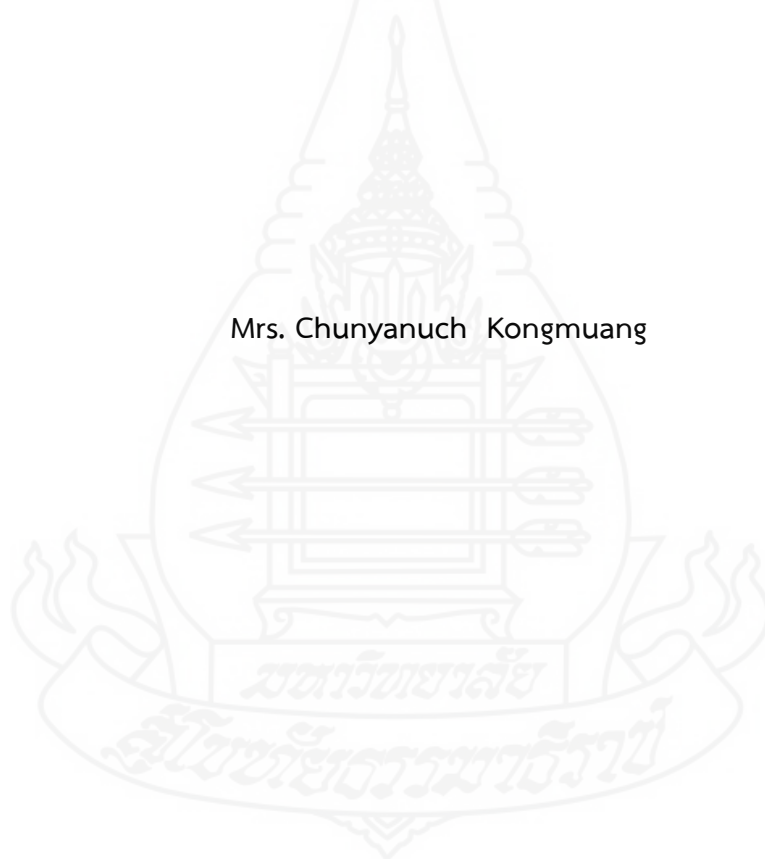
นางชญานุช คงเมือง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2562

The Relationship between Instructional Leadership of School Administrators
and Work Performance Based on the Teacher Performances Standards of
Teachers in Schools Joining the World-Class Standard School Project
under the Secondary Education Service Area Office 7

Mrs. Chunyanuch Kongmuang

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอน	12
การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู	29
โรงเรียนมาตรฐานสากล	34
บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 7	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7	54
ตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7	63
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7	68
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปการวิจัย	72
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	91
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)	92
ข เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	94
ค หนังสือประสานงาน	109
ง ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม	121
จ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบสอบถาม	130
ประวัติผู้ศึกษา	135

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	23
กรอบความคิดการบริหารจัดการเรียนการสอน ของ Hallinger and Murphy (1985)	23
ตารางที่ 2.2	24
กรอบความคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอนของ Weber (1996)	24
ตารางที่ 2.3	38
ประจำปี 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	38
ตารางที่ 2.4	38
ประจำปี 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	38
ตารางที่ 2.5	39
ประจำปี 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	39
ตารางที่ 2.6	40
ประจำปี 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	40
ตารางที่ 3.1	41
จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
ตารางที่ 4.1	52
ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 282)	52
ตารางที่ 4.2	54
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม (n = 282)	54
ตารางที่ 4.3	56
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์ และทิศทางการพัฒนา (n = 282)	56
ตารางที่ 4.4	57
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการประเมินและ กำกับติดตามการเรียนการสอน (n = 282)	57
ตารางที่ 4.5	58
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการส่งเสริม ความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู (n = 282)	58
ตารางที่ 4.6	59
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการปรับหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง (n = 282)	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการยกระดับ การพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู (n = 282)	60
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการส่งเสริมการสื่อสาร กับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 282)	62
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม (n = 282)	63
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ของครู (n = 282)	64
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการจัดการเรียนรู้ (n = 282)	65
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน (n = 282)	66
ตารางที่ 4.13	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (n = 282)	68

ฉ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	หน้า
		6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนามนุษย์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ การพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศและสังคม ส่งผลให้การศึกษาของไทยได้รับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขมาตลอด แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาอยู่มาก ดังนั้นรัฐบาลจึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการสำหรับองค์กรต่าง ๆ รวมไปถึงองค์การทางการศึกษาได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 2560 – 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลไปสู่ความสำเร็จ คือ ความสามารถในการบริหารองค์การของผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการบริหาร สามารถสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ก่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ ในด้านการจัดการศึกษาผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการ การจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในด้านภาษาและการสื่อสาร รวมไปถึงทักษะด้านเทคโนโลยี อันจะเป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเตรียมพร้อมให้ประชากรของประเทศก้าวไปกับโลกแห่งการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ในการบริหารจัดการการพัฒนาผู้เรียน บุคคลที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีความสนใจในเรื่องการจัดการเรียนการสอน ให้ความสำคัญในด้านการบริหารวิชาการ อันจะเป็นการช่วยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือรวมพลังในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ช่วยสร้างเงื่อนไขสำหรับการเรียนการสอน และเป็นตัวแบบความเป็นผู้บริหารแบบมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของวัฒนธรรมทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21 (Jazzar & Algozzine, 2007; Hallinger, 2009; MacBeath, 2013) โดยผู้บริหารสถานศึกษานั้นจะต้องมีภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำองค์การให้เกิดการปฏิรูปทางการศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผัน ดังที่ Hallinger and Murphy (1985) ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแนวทางการพัฒนา โดยต้องมี

การกำหนดพันธกิจของโรงเรียน การบริหารจัดการหลักสูตร และการส่งเสริมบรรยากาศขององค์การ ด้าน Weber (1996) ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาว่าจะต้องมีองค์ประกอบในด้านการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนรู้ในเชิงบวก การสังเกตและปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน ส่วน Qian, Walker and Li (2017) ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาต้องมีการผสมผสานของระบบการศึกษาทั้งฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก โดยมุ่งเน้นในเรื่องการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2561)

การจัดการศึกษาที่ได้ผลดีนั้น บุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนการสอนและปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างเต็มความสามารถ หากครูไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถแล้วนั้นก็จะเป็นเหตุที่จะทำให้ผลการปฏิบัติงานต่ำ คุณภาพของงานลดลง ผลกระทบก็จะไปตกอยู่ที่นักเรียนโดยตรง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาลดลง แต่ในทางตรงข้าม หากสถานศึกษาใดที่บุคลากรมีความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานสูงก็จะส่งผลทางบวกกับการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา (สุพิช จ้อยกลาง, 2550, น. 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูนั้น จะเป็นการกำหนดหน้าที่ของครูที่จะส่งเสริมการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยมาตรฐานการปฏิบัติงาน 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ครูจะต้องมีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีการส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ครูต้องมีความสามารถสร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม อีกทั้งครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน ในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม การดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ การจัดการกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสุขภาพของผู้เรียน มีการวิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ

พัฒนาวิชาชีพ และในด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยครูจะต้องร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน มีการศึกษาเข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม อีกทั้งครูจะต้องส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) ดังนั้นผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ทั้ง 3 ด้าน ถือเป็นกลไกในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ เน้นการเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน มุ่งพัฒนาครูผู้สอนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาการศึกษา มุ่งกำกับติดตามการเรียนการสอนและการนิเทศการสอน มีการให้กำลังใจส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู อีกทั้งมีการวิเคราะห์การจัดการองค์กรทั้งระบบการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เป็นโรงเรียนเครือข่าย การจัดการเรียนการสอนที่เป็นต้นแบบในด้านวิชาการให้กับโรงเรียนในเครือข่าย การศึกษาของประเทศไทย ก็จะสามารถเจริญรุดหน้าไปทัดเทียมนานาประเทศได้

การขับเคลื่อนการศึกษาไทยภายใต้การดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดนโยบายที่มอบหมายให้สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นผู้จัดทำโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และพัฒนาก้าวสู่มาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (TQA) ต่อไป ส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทย และมีความสามารถก้าวไกลเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ มีความรู้ รักความเป็นไทยและมีความสามารถก้าวไกล โรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) คือโรงเรียนที่ต้องมีความพร้อมด้านการเรียนการสอน แต่ต้องการยกระดับให้เป็นมาตรฐานสากล โดยจะต้องมีหลักสูตรเด่นที่เน้นมาตรฐาน ซึ่งหลักสูตรนั้นจะต้องประกอบด้วย 8 สารการเรียนรู้ ผวนกับความ เป็นสากลที่ประกอบด้วย ทักษะองค์ความรู้ ที่สามารถชักนำเยาวชนเข้าสู่การคิดโครงการ และสามารถเสนอผลงานได้อย่างชัดเจน อีกทั้ง ต้องอยู่ภายใต้การบริหารที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ดูแลรับผิดชอบด้านการศึกษารอบคลุมพื้นที่ในเขต 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดนครนายก มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในรุ่นที่ 1 พ.ศ.2553 - 2555 ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว มี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสระแก้ว และโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี มี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง โรงเรียนปราจีนกัลยาณี และโรงเรียนกบินทร์วิทยา จังหวัดนครนายก มี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนนครนายกวิทยาคม และโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ซึ่งทั้ง 7 โรงเรียนนี้จะต้องมีการจัดการด้านการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ แต่ที่ผ่านมามีผลการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยดูจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O - NET) เฉลี่ยของโรงเรียนที่เข้าร่วมโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ยังมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 50 ในทุก ๆ วิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาคณิตศาสตร์ คือ ในปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ยผลการสอบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 45.07 27.54 22.78 และ 30.30 ตามลำดับ ในปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ย 50.95 24.39 25.61 และ 33.64 ตามลำดับ มีเพียงวิชาภาษาไทยที่คะแนนเฉลี่ยถึง 50 คะแนน ส่วนในปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ยผลการสอบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของวิชา ภาษาไทย สังคม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 43.69 31.26 22.53 18.41 และ 25.97 ตามลำดับ ในปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ย 44.21 33.62 26.36 28.63 และ 31.85 ไม่มีวิชาใดที่ถึงระดับ 50 คะแนน ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศไม่ถึง 50 คะแนนในทุก ๆ ปี ด้วยเช่นกัน หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องกล่าวว่า การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้คะแนนการทดสอบในโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ Programme for International Student Assessment (PISA) ของนักเรียนไทยมีแนวโน้มต่ำลงทุกปีด้วยเช่นกัน และถือเป็นความจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญและแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในยุคที่โลกกำลังจะก้าวสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง จึงได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพราะถือว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรที่

สำคัญในการเป็นผู้นำทางการเรียนการสอนให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องและเกิดผลต่อองค์การทางการศึกษาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้บุคลากรทางการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างครูผู้สอนนั้นได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีมาตรฐาน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านการศึกษานำพาประเทศเข้าสู่สังคมโลกในยุคปัจจุบันได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

2.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

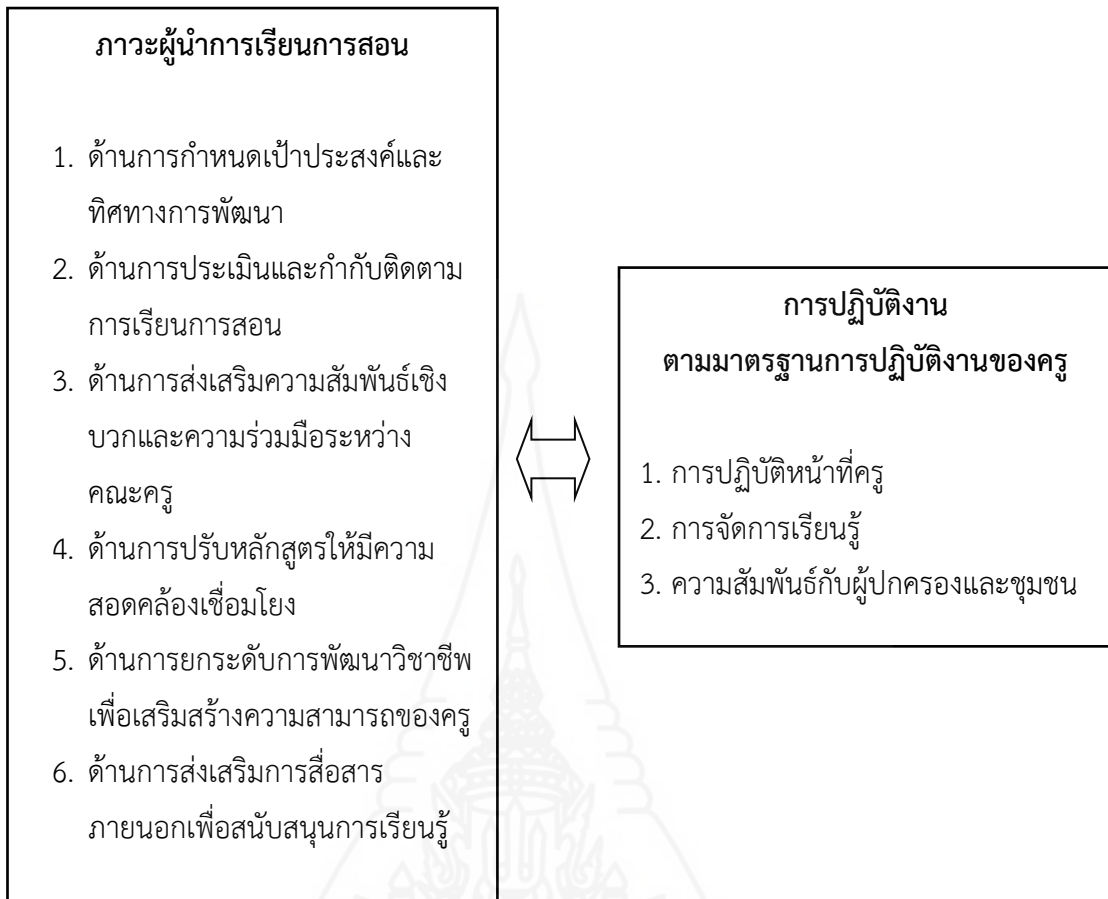
2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอน ตามแนวคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอน ตามโมเดลของ Qian, Walker & Li (2017) มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา 2) ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน 3) ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู 4) ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง 5) ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และ 6) ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ส่วนการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2562 (สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา, 2562) ซึ่งกำหนดไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว สามารถนำเสนอเป็นแผนภาพของกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมุติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาขอบเขตดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 1,023 คน ปีการศึกษา 2562 จาก 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว คือ โรงเรียนสระแก้ว และโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี คือ โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง โรงเรียนปราจีนกัลยาณี

และโรงเรียนกบินทร์วิทยา จังหวัดนครนายก คือ โรงเรียนนครนายกวิทยาคม และโรงเรียนปิยชาติพัฒนา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้นำกรอบแนวคิดการวิจัยมาจาก ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของ Qian, Walker & Li (2017) ประกอบด้วย 6 ด้าน 1) ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา 2) ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน 3) ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู 4) ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง 5) ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และ 6) ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ภาวะผู้นำการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การสังเกตชั้นเรียน การนิเทศการเรียนการสอนของครู การกำกับติดตามการพัฒนาของนักเรียน และการพัฒนาผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู นอกจากนี้ยังต้องจัดการองค์การให้มีวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 สร้างความไว้วางใจให้ครูและนักเรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งต้องมีลักษณะดังนี้

6.1.1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการวิเคราะห์องค์การ เพื่อสร้าง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เพื่อสร้างเป็นกลยุทธ์ในการกำหนดทิศทาง การบริหารภายในองค์การ และจัดให้มีการประชุมในการศึกษาปัญหา แนวทางในการแก้ไขปัญหา การนำเสนอโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาและประเมินผลการดำเนินการขององค์การ ตลอดจนการสะท้อนผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาองค์การต่อไป

6.1.2 การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในทุกด้านกับการนิเทศติดตามการเรียนการสอนโดยมีการประชุมวางแผนการจัดโครงการนิเทศ ตั้งคณะกรรมการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอนร่วมกัน วางแผนทำโครงการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน ตลอดจนร่วมการนิเทศติดตามกับคณะกรรมการ มีการประเมินและสรุปผลการนิเทศ เพื่อให้เป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ครู โดยแจ้งให้ครูผู้สอนได้ทราบเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

6.1.3 การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบนโยบายที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และก่อให้เกิดความรักความสามัคคี และเกิดการสร้างขวัญกำลังใจในหมู่คณะ มีการจัด

สภาพแวดล้อมที่รุ่มรื่น มีความปลอดภัยในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กิจกรรมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นการทำงานเป็นหมู่คณะ การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และกิจกรรมการทำ วิจัยแบบร่วมมือเกี่ยวกับการสอน

6.1.4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางและ หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เน้นการจัดโครงการสอนพิเศษตามศักยภาพ ความถนัดและความ สนใจของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา และให้นักเรียนเลือกวิชาเรียนด้วยตนเองตามความสนใจ ตลอดจนมีการประเมินการใช้หลักสูตรเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป มีการจัดประชุมหารือเพื่อจัดทำหลักสูตร ของสถานศึกษาเทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อศักยภาพ และความต้องการของผู้เรียน

6.1.5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และ แจ้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการพัฒนาวิชาชีพครู เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้และจัด ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน และสนับสนุนให้ ครูแสวงหาแหล่งข้อมูลภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

6.1.6 การส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษานำคณะครูสำรวจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนผู้มีส่วนได้เสีย มีการจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและปราชญ์ของชุมชน โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรของสถานศึกษา ร่วมกิจกรรมกับชุมชนต่าง ๆ กับผู้ปกครองเครือข่ายในการสอดส่องดูแล พฤติกรรมผู้เรียนและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้มีสวัสดิภาพที่ดีที่พร้อมต่อการเรียนรู้ต่อไป

6.2 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง การกำหนดหน้าที่ของครูที่จะ ส่งเสริมการพัฒนาด้านการเรียนการสอนมีคุณภาพ โดยปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

6.2.1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ประกอบไปด้วย ความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็น พลเมืองที่เข้มแข็ง การส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม การพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

6.2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาผู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม การดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน การวิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ

6.2.3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ประกอบไปด้วย การร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน การศึกษาเข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม การส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลรุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2553

6.4 ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลรุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2553

6.5 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 หมายถึง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล รุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2553 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว คือ โรงเรียนสระแก้ว และโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี คือ คือ โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง โรงเรียนปราจีนกัลยาณี และโรงเรียนกบินทร์วิทยา จังหวัดนครนายก คือ โรงเรียนนครนายกวิทยาคม และโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในการดำเนินการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

7.2 หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาและพัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการจัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน
  - 1.1 ความเป็นมาของภาวะผู้นำการเรียนการสอน
  - 1.2 ความหมายของภาวะผู้นำการเรียนการสอน
  - 1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนการสอน
  - 1.4 โมเดลของภาวะผู้นำการเรียนการสอน
2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู
  - 2.1 ความหมายของวิชาชีพ
  - 2.2 มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา
  - 2.3 มาตรฐานวิชาชีพครู
  - 2.4 มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
3. โรงเรียนมาตรฐานสากล
  - 3.1 ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล
  - 3.2 วัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล
4. บริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7
  - 4.1 ประวัติความเป็นมา
  - 4.2 นโยบาย
  - 4.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน O - NET
  - 4.4 ผลการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอน

1.1 ความเป็นมาของภาวะผู้นำการเรียนการสอน

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามเพื่อจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่ได้กำหนดไว้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2558, น. 4 - 8) ในสถานศึกษาผู้นำควรมีภาวะผู้นำการเรียนการสอน ที่มีวิวัฒนาการมาจากทฤษฎีภาวะผู้นำหลายทฤษฎี และมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ และพัฒนามาสู่การให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการจัดการองค์การ เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้

ภาวะผู้นำการเรียนการสอนมีวิวัฒนาการมาจากการศึกษาภาวะผู้นำในยุคทศวรรษ 1960 ซึ่งเป็นการศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้นำ (Leadership traits) และต่อมานำไปสู่การศึกษาพฤติกรรมทั่วไปของผู้นำ

ภาวะผู้นำการเรียนการสอน (Instructional leadership) ได้เริ่มต้นขึ้นอย่างจริงจังในช่วงทศวรรษที่ 1970 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเคลื่อนไหวในสหรัฐอเมริกา เพื่อให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลพบว่า หัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผล คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำการเรียนการสอนที่เข้มแข็ง และยิ่งพบอีกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จมีสาเหตุมาจากคุณสมบัติส่วนตัวบางอย่างมากกว่าเป็นเพราะความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การศึกษาในยุคต่อมาได้ลดความสนใจคุณสมบัติส่วนตัวของผู้บริหารลง โดยมุ่งเน้นที่พฤติกรรมทั่วไปของผู้บริหารในโรงเรียนที่เกิดประสิทธิผลให้เห็นชัดเจนขึ้น ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารในยุคนี้ยังคงแสดงออกโดยตัวผู้บริหารตามลำพังที่เป็นผู้สั่งการอย่างเข้มแข็ง เน้นการสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียนเข้มงวดด้านวิชาการ และมีความคาดหวังสูงกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

ในยุคต่อมา ช่วงทศวรรษที่ 1980 (ประมาณ ค.ศ. 1982 ถึง 1990) มีการสร้างเครื่องมือจำแนกแยกแยะพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน ในช่วงกลางทศวรรษ 1990 ความสนใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนได้ซบเซาลงและถูกแทนที่ด้วย แนวคิดการบริหารจัดการแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School - based management) และภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก (Facilitative leadership) และเมื่อไม่นานมานี้ความสนใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนได้กลับมาใหม่ พร้อมกับการให้ความสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาการและความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ของโรงเรียน (School accountability) (Jenkins, 2009) ต่อมาในปี ค.ศ. 2008 สมาคมดังกล่าวได้ปรับปรุงมาตรฐานซึ่งประกอบด้วย 6 มาตรฐาน ได้แก่ (1) การพัฒนาและใช้อำนาจความสะดวกต่อวิสัยทัศน์การเรียนรู้ของโรงเรียน (2) การสนับสนุนและการปลูกฝังวัฒนธรรมของ โรงเรียนที่นำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน (3) การจัดการองค์การเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (4) การร่วมมือกับครอบครัวและสมาชิกในชุมชนและการตอบสนองต่อ

ความต้องการและการระดมทรัพยากร (5) การปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักการและความยุติธรรม และ (6) การทำความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในบริบททางสังคมและการเมืองที่กว้างขวางขึ้น โดยรัฐต่างๆ ได้นำไปใช้อย่างน้อย 43 รัฐ ภาวะผู้นำการเรียนการสอนยังคงวนเวียนอยู่ในแนวความคิดเดิม ๆ ที่ไม่มีพลังและไม่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงกับการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ทั้ง ๆ ที่การศึกษาในเรื่องนี้ดำเนินการมานานหลายทศวรรษแล้ว เมื่อไม่นานมานี้ นักการศึกษาทั่วโลกได้พยายามศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์นำของผู้นำโรงเรียนที่ สอดคล้องกับวิถีทางคุณภาพการศึกษาและโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันว่า ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนต้องปรับเปลี่ยนก้าวเข้าสู่ภาวะผู้นำเพื่อการเรียนรู้ (Leadership for learning) ซึ่งอธิบายได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนไม่ควรมุ่งไปที่ผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายเดียว แต่ควรเป็นภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนร่วมกัน (shared instructional - leadership) ระหว่างผู้บริหารและครู ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ต้องมีปัจจัยที่สำคัญ คือ การเรียนรู้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการจัดการศึกษา ดังนั้นลักษณะของภาวะผู้นำการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ นั้น ควรมีพื้นฐานมาจากการบูรณาการลักษณะของภาวะผู้นำการเรียนการสอนกับลักษณะของความเป็นผู้นำร่วม (Shared leadership) และความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership)

สรุปได้ว่า วิวัฒนาการของภาวะผู้นำการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและสามารถขับเคลื่อนโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ นั่นก็คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นและทันการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการเสริมสร้างองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำการเรียนการสอนจึงไม่ควรเน้นเฉพาะการบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการองค์การเพื่อเอื้อให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.2 ความหมายของภาวะผู้นำการเรียนการสอน

ความหมายของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน ในปัจจุบันมีการเทียบเคียงความหมายกับภาวะผู้นำทางวิชาการ แต่ผู้วิจัยต้องการให้ความหมายตรงตามสิ่งที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา คือ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน จึงขอเสนอความหมายของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกันดังนี้

บรรพต รุ่งเจนทร์ (2557, น. 19) ได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน ว่าหมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลหรือกระบวนการให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพทางการเรียน การสอนให้สำเร็จ โดยอาศัย กระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ การเรียนรู้การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

การพัฒนาศักยภาพนักเรียน การนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดได้

รัตนา ดวงแก้ว (2561, น. 12) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนไว้ อย่างน่าสนใจ คือ มีการตีความความหมายของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนไว้ 2 นัย คือ ความหมายแบบดั้งเดิมที่ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การสังเกตชั้นเรียน การกำกับติดตามการเรียนการสอนของครูและนักเรียน และการพัฒนาวิชาชีพของครู และความหมายแบบใหม่ที่ตีความว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอน เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นอกจากให้ความสำคัญกับหลักสูตรและการเรียนการสอนแล้ว ยังต้องจัดการองค์การให้มีวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 และสร้างความไว้วางใจให้ครูและนักเรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

Cotton (2003) เสนอว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Horng and Loeb (2010, p. 66) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการเรียนการสอนจะต้องเป็นนักปฏิบัติ (Hands - on leaders) ที่ใส่ใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยไม่รู้สีกังวลในการทำงานร่วมกับครูโดยตรง และต้องปรากฏตัวในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ

Alig - Mielcarek (2003) ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำการเรียนการสอน และสรุปว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงหรือมอบให้แก่ผู้อื่นปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งภาวะผู้นำการเรียนการสอนต้องเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาใน 3 มิติ ได้แก่ 1) การกำหนดและสื่อสารเป้าหมายร่วมขององค์การ 2) การกำกับติดตามและให้ข้อมูลย้อนกลับต่อ กระบวนการเรียนการสอนของครู และ 3) การสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพแก่บุคลากรครูอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นจุดเน้นที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษานั้น จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรมและกระตุ้นให้ครูลงประยุกต์ใช้ในห้องเรียน

Sindhvad (2009) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอน เป็นชุดของพฤติกรรมที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้ส่งผลต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำการเรียนการสอนเพื่อให้ครูรับรู้เกี่ยวกับกลวิธีการสอนใหม่ ๆ และเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลและช่วยให้ครูสะท้อนการนำไปใช้ในในห้องเรียน

Hornig and Loeb (2010) ให้ทัศนะว่า ความหมายของภาวะผู้นำการเรียนการสอน ควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ไม่ควรมุ่งเน้นแค่หลักสูตรการเรียนการสอน การเข้า สังกะชั้นเรียนและสั่งการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เพราะจะไม่ช่วยให้การเรียนรู้ ของนักเรียนทันการเปลี่ยนแปลง ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำการเรียนการสอนยุคใหม่จึงมีความหมายครอบคลุม ทั้งความหมายแบบดั้งเดิมที่เน้นการสั่งการชั้นเรียน หรือการชี้แนะครูโดยตรง และการจัดการองค์การ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยการจัดหาบุคลากรครูที่มีสมรรถนะใน วิชาชีพ และสนับสนุนครู เหล่านั้นด้วยการจัดหาทรัพยากรและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การสั่งการชั้นเรียน การนิเทศการเรียนการสอนของครู การกำกับติดตามการพัฒนาของนักเรียน และการพัฒนาผลการ ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู นอกจากนี้ยังต้องจัดการองค์การให้มีวัฒนธรรมและ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 สร้างความไว้วางใจให้ครูและนักเรียนได้แสดง ความคิดสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนการสอน

ภาวะผู้นำการเรียนการสอนมีวิวัฒนาการมาจากทฤษฎีภาวะผู้นำในแต่ละยุคสมัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจะแบ่งออกอย่างกว้าง ๆ ได้ 4 ทฤษฎี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536, น. 15) ได้แก่ 1) ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait theory) 2) ทฤษฎีพฤติกรรมภาวะผู้นำ (Leadership behavior theory) 3) ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency theories of leadership) และ 4) ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transformational and transactional leadership) ซึ่งแต่ละทฤษฎี อธิบายพอสังเขปดังนี้

1.3.1 ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait theory)

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2536, น. 31) กล่าวว่า ถ้ามองในแง่ของบุคลิกภาพใน ด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ จะสามารถแบ่งคุณลักษณะผู้นำไว้ 6 ประเภท คือ

1. ด้านกายภาพ คือ รูปร่างหน้าตา อายุ ผู้นำในองค์กรควรมีอายุตั้งแต่ 40 ปี ไปถึง 60 ปี เพราะมีประสบการณ์ในด้านการทำงานมาพอสมควร อารมณ์มั่นคง สามารถตัดสินใจใน การบริหารงานได้อย่างรอบคอบ การเป็นคนรูปร่างหน้าตาดีมีบุคลิกภาพที่ดีนับว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วย สร้างความน่าเชื่อถือได้
2. ด้านสังคม มีการประสานสัมพันธ์ที่ดี มีศิลปะในการสื่อสาร มีความ คล่องตัวสูง
3. ด้านสติปัญญา มีสติปัญญา สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี เป็นคนที่สื่อ ความหมายกับคนต่างชั้นวรรณะกับตนเองได้

4. ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูงมาก เป็นคนที่มีความผูกพันทางใจ มีความมั่นใจในตนเองในการตัดสินใจ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีศิลปะในการพูด การสั่งงาน มองการณ์ไกล มีกลยุทธ์ในการบริหาร เพื่อให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จ

5. ด้านความคิดริเริ่ม สามารถนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในงานขององค์กร มีนวัตกรรมในการริเริ่มสร้างสรรค์สูงและได้ผลดีเสมอ

6. ด้านบุคลิกภาพพิเศษส่วนตัว มีคุณสมบัติโดดเด่นในตัวเอง เช่น ความโอปอ้ออม อารมณ์น้ำใจ ความอดทน มีอารมณ์เป็นปกติต่างๆ ที่เหตุการณ์ไม่ปกติ มีอำนาจแฝงในตัว มีความสามารถ โน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ปฏิบัติตามตนเองได้ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา (2561, น. 15-17) ได้ให้รายละเอียดว่า แนวทางการศึกษาคุณลักษณะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกและช่วงสมัยใหม่ ในช่วงแรกอธิบาย ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait theory) ว่าเป็นความสามารถในการเป็นผู้นำกำหนดได้จากคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เช่น บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพ สติปัญญา แรงจูงใจ อารมณ์ และทักษะ เป็นต้น การพัฒนาทฤษฎีนี้ในช่วงแรกเน้นที่การเปรียบเทียบผู้นำกับผู้ที่ไม่ใช่ผู้นำ ทฤษฎีนี้ได้มีอิทธิพลต่อการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำมาเป็นเวลานาน จนกระทั่ง Stogdill (1948 อ้างถึงใน Alig - Mielcarek, 2003) ได้ทบทวนการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ได้ดำเนินการระหว่างปี ค.ศ. 1904 - 1947 และได้สรุปให้เห็นว่า คุณลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำมี 5 ประเภท ได้แก่

1. ความสามารถ (Capacity) ได้แก่ ความฉลาด (intelligence) ความตื่นตัว (alertness) ความสามารถในการพูด (verbal facility) ความคิดริเริ่ม (originality) และการตัดสินใจ (judgment)

2. ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ได้แก่ ทุนการศึกษา (scholarship) ความรู้ (knowledge) และความสำเร็จด้านกีฬา (athletic accomplishments)

3. ความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ ความน่าเชื่อถือ (dependability) ความคิดริเริ่ม (initiative) ความอดุสาหะ (persistence) ความก้าวร้าว (aggressiveness) ความมั่นใจในตนเอง (selfconfidence) และความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ (desire to excel)

4. การมีส่วนร่วม (Participation) ได้แก่ กิจกรรม (activity) ความสามารถในการเข้าสังคม (sociability) ความร่วมมือ (cooperation) การปรับตัว (adaptability) และอารมณ์ขัน (humor)

5. สถานะ (Status) ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (socio-economic position) และความเป็นที่นิยม (popularity)

นอกจากนี้ทฤษฎีคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของผู้นำยังคงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากในปี ค.ศ. 2000 Hoy and Miskel ได้แบ่งคุณลักษณะของผู้นำ

ที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ และทักษะ ซึ่งแต่ละกลุ่มอธิบายได้ดังนี้

1. คุณลักษณะเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ประกอบด้วยลักษณะส่วนตัวที่บุคคลมีอยู่ในการกระทำหรือการปฏิบัติตนเช่น ความมั่นใจในตนเอง ความซื่อตรงต่อหลักการ ความมีพลัง ความอดทนต่อความเครียด และความมี วุฒิภาวะทางอารมณ์

2. คุณลักษณะเกี่ยวกับแรงจูงใจ ประกอบด้วย ระดับความคาดหวังของบุคคล อำนาจ แรงขับ และ ความปรารถนา

3. คุณลักษณะเกี่ยวกับทักษะ เนื่องจากทักษะที่จะก่อให้เกิดความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลเกี่ยวข้องกับความรู้ในงานและทักษะที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยองค์การซึ่งเป็นทักษะสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางเทคนิค (Technical skills) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) ทักษะเชิงความคิดรวบยอด (Conceptual skills) และทักษะการบริหาร (Administrative skills) ซึ่งแต่ละทักษะอธิบายได้ ดังนี้ 1) ทักษะทางเทคนิค เป็นความรู้เฉพาะเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล 2) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เน้นความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ความเป็นพลวัตของกลุ่ม การสื่อสาร และความเข้าใจในความรู้สึกและทัศนคติของผู้อื่น 3) ทักษะเชิงความคิดรวบยอด เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ซึ่งรวมถึงการตัดสินใจอย่างเหมาะสม การตระหนัก รู้อย่างลึกซึ้ง การคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการทำงานผ่านสถานการณ์ที่ยุ่งยากและคลุมเครือ และ 4) ทักษะการบริหาร เป็นทักษะที่บูรณาการทักษะ 3 ประการ เพื่อให้งานบริหารเสร็จสิ้นสมบูรณ์ เช่น การวางแผน การนิเทศ การอำนวยความสะดวก การประชุม และการกำกับติดตาม เป็นต้น

รัตนดา ดวงแก้ว (2561, น. 17) ได้สรุปทฤษฎีคุณลักษณะว่า มีงานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีคุณลักษณะที่พัฒนามาอย่างต่อเนื่องได้ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่นักวิจัยและผู้ปฏิบัติในแง่ของความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะและประสิทธิผลที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ เนื่องจากการเลือกผู้นำทางการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่ควรคำนึงถึงทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคลและสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง อย่างสมดุลและเหมาะสม ดังนั้น ในทางปฏิบัติ ทฤษฎีคุณลักษณะจึงควรนำไปสู่การพิจารณาคุณลักษณะของผู้นำการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลโดยครอบคลุมคุณลักษณะทั้งด้านบุคลิกภาพ แรงจูงใจ และทักษะการทำงาน เพื่อให้มีความเหมาะสมกับในการขับเคลื่อนกับองค์การให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

1.3.2 ทฤษฎีพฤติกรรมภาวะผู้นำ (Leadership behavior theory)

ในการศึกษาภาวะผู้นำตามลักษณะของพฤติกรรมผู้นำนั้น จะต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า โดยปกติเราไม่สามารถแบ่งแยกบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ให้เขาเป็นแบบใดแบบหนึ่ง

อย่างสมบูรณ์ได้ เพราะผู้นำทุกคนอยู่ในส่วนผสมระหว่างแบบภาวะผู้นำแต่ละแบบ ดังจะได้กล่าวตามนักวิจัยที่ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำไว้ดังนี้

Yukl (1998 อ้างถึงใน Alig - Mielcarek, 2003) มีความเห็นว่า แบบพฤติกรรมการเป็นผู้นำทั้ง 2 มิติ ดังกล่าว อาจจะไม่เหมาะสมที่สุดในทุกสถานการณ์ ดังนั้น Yukl ได้เสนอเพิ่มอีก 1 มิติ เป็น 3 มิติ ได้แก่ มิติพฤติกรรมที่มุ่งเน้นงาน (Task - oriented behaviors) มิติพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ (Relations - oriented behaviors) และมิติพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลง (Change - oriented behaviors) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. มิติพฤติกรรมที่เน้น (Task-oriented behaviors) เป็นพฤติกรรมที่ให้ความสำคัญในเบื้องต้นเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน การใช้บุคลากรและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การดูแลรักษาให้การดำเนินงานมีความมั่นคงและเชื่อถือได้ และการเพิ่มคุณภาพในการผลิต โดยพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบหลักของมิตินี้ ได้แก่ การระบุบทบาทให้ชัดเจน การวางแผนและการจัดระบบการดำเนินงาน และการกำกับตรวจสอบการดำเนินงาน รวมถึงการจัดโครงสร้างองค์การ

2. มิติพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ (Relations - oriented behaviors) เป็นพฤติกรรมที่ให้ความสำคัญในเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาความสัมพันธ์และการช่วยเหลือผู้คน การเสริมสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การเพิ่มความพึงพอใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกับองค์การ โดยพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบหลักของมิตินี้ ได้แก่ การสนับสนุน การพัฒนา การรับรู้ การให้คำปรึกษา และการจัดการความขัดแย้ง

3. มิติพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลง (Change - oriented behaviors) เป็นพฤติกรรมที่ให้ความสำคัญในเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของวัตถุประสงค์ กระบวนการหรือผลิตภัณฑ์/การบริการ และการมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง โดยพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบหลักของมิตินี้ ได้แก่ การวิเคราะห์และการตีความเหตุการณ์ภายนอก การกำหนด วิสัยทัศน์ การนำเสนอกลยุทธ์ใหม่ ๆ การจูงใจถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง การกระตุ้นและอำนวยความสะดวก ในการทดลอง และการสร้างพันธมิตรเพื่อสนับสนุนและดำเนินการเปลี่ยนแปลง

จากทัศนะของ Yukl จะเห็นได้ว่า คนที่เป็นผู้นำการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลสามารถใช้พฤติกรรม ทั้ง 3 มิติ ได้แก่ พฤติกรรมที่เน้นงาน พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงอย่างสมดุลและปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมขององค์การ

นอกจากนี้ยังมีผู้วิจัยเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมผู้นำไว้ในปี ค.ศ. ลิเคิร์ท (Likert, 1996) ได้สรุปผลการวิจัยของเขาว่าพฤติกรรมผู้นำแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับบุคลากร จะให้ความสนใจในปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา และสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพ และปล่อยทุกคนมีเสรีภาพในการทำงาน
2. ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับงาน เป็นแบบที่ต้องควบคุมให้อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ใช้สิ่งจูงใจต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการผลิต

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดจะให้ความสำคัญกับคน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาช่วยกันกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจเกี่ยวกับงาน ส่วนผู้นำที่ให้ความสำคัญกับงานจะมีประสิทธิภาพรองลงมา

1.3.3 ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency theories of leadership) ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency theories of leadership) มีหลายทฤษฎีย่อย อาทิ ทฤษฎีภาวะผู้นำตามเงื่อนไขของ Fiedler (Fiedler's LPC contingency theory) ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Situational leadership theory) และทฤษฎีวิถีปฏิบัติ - เป้าหมาย (Path - goal theory) โดยทฤษฎีย่อยเหล่านี้มีลักษณะร่วมกัน 2 ประการ (ธีระพร อูวรรณโณ, 2560) ดังนี้

1. ยึดแนวทางตามสถานการณ์ เห็นว่าแบบของผู้นำแบบหนึ่งแบบใดไม่ได้มีประสิทธิภาพในทุกกรณีไป จึงต้องหาให้ได้ว่าแบบของผู้นำแบบใดเหมาะสมกับสถานการณ์ใด
  2. ทุกทฤษฎีเน้นความสำคัญของประสิทธิผลของผู้นำ พยายามค้นหาสถานการณ์และตัวแปรที่ผู้นำจะส่งเสริมให้ผลงานออกมาดี และผู้ตามมีความพึงพอใจ
- นอกจากนี้ยังมีการศึกษาแบบของการเป็นผู้นำ โดยศึกษาจากคุณลักษณะและพฤติกรรมผู้นำปรากฏว่า มนุษย์แต่ละคนมีแบบฉบับตามธรรมชาติในการเป็นผู้นำ แต่พฤติกรรมผู้นำอาจได้รับอิทธิพลจากสถานการณ์บางอย่าง จึงทำให้แบบการนำเปลี่ยนแปลงไป อ่อนแอลง เข้มแข็งขึ้น หรือทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากการศึกษาเพิ่มเติมมีทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ ดังนี้

1. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Fiedler
  2. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Hersey and Blanchard
  3. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Robert J. House
  4. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Vroom – Yetton - Jago
- ทฤษฎีทั้ง 4 สรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Fiedler มีสถานการณ์ 3 อย่างที่จะมีอิทธิพลต่อการมีประสิทธิภาพของความเป็นผู้นำคือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา คือ ตัววัดว่ากลุ่มสนับสนุนผู้นำมากน้อยเพียงไร (ดีหรือไม่ดี)

2. โครงสร้างของงานเป็นตัววัดว่ามีการระบุเป้าหมายของงาน ระเบียบปฏิบัติ และแนวปฏิบัติได้อย่างชัดเจนเพียงไร (แข็งหรืออ่อน)

3. อำนาจของผู้หน้าที่เกิดจากตำแหน่ง เป็นตัววัดว่าตำแหน่งหน้าที่ได้ให้อำนาจแก่ผู้นำในการให้รางวัลและการลงโทษลูกน้องอย่างไร (มากหรือน้อย)

ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Hersey and Blanchard ตั้งอยู่บนรากฐานองค์ประกอบ 3 ประการ

1. ปริมาณของคำสั่ง (พฤติกรรมด้านงาน) ที่ผู้นำแสดงออกในแต่ละสถานการณ์
2. ปริมาณการสนับสนุนทางอารมณ์ - สังคม อันเป็นพฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ผู้นำเป็นผู้กำหนดในแต่ละสถานการณ์
3. ระดับวุฒิภาวะของผู้ตามหรือกลุ่มที่แสดงออกในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Robert J. House เป็นทฤษฎีเส้นทางสู่เป้าหมาย เน้นว่า ผู้นำควรเพิ่มคุณค่าด้วยการให้ในสิ่งที่ขาดหายไปจากสถานการณ์ หรือสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้แข็งแกร่งขึ้น ผู้นำจะเลือกรูปแบบของภาวะผู้นำที่ต่างกันไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานการณ์ที่กำหนด โดยกลุ่มปัจจัยสถานการณ์ที่สำคัญมี 2 กลุ่ม คือ ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา กับสภาพแวดล้อมของงาน

ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ตามแนวคิดของ Vroom – Yetton - Jago เป็นภาวะผู้นำวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อการตัดสินใจ ดังนี้

1. คุณภาพของการตัดสินใจ
2. การยอมรับการตัดสินใจ
3. การมุ่งความสำคัญที่การพัฒนาพนักงาน
4. การมุ่งความสำคัญที่เวลา

1.3.4 ทฤษฎีภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน

(Transformational and transactional leadership)

การศึกษาของ Burns และ Bass ว่า ในปี ค.ศ. 1978 Burns ได้เสนอทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและแบบแลกเปลี่ยน (Transformational and Transactional Leadership) โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้นำและผู้ตามช่วยกันยกระดับคุณธรรมและแรงจูงใจให้สูงขึ้น ส่วนภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามในการกระทำบางอย่างโดยการแลกเปลี่ยนกับบริการหรือรางวัล

Burns กล่าวว่า ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นลักษณะของพฤติกรรมต่อเนื่องกันแบบ continuum โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นส่วนขยายของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ต่อมาในปี ค.ศ. 1985 Bass ได้ศึกษาวิจัยต่อยอดความคิดของ Burns และเสนอทศนะว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามปฏิบัติตามมากกว่าที่เขาตั้งใจไว้แต่เดิม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถแสดงออกด้วยวิธีการใดวิธีหนึ่งใน 3 วิธี ที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้ 1) เพิ่มความตระหนักในความสำคัญและคุณค่าของผลลัพธ์ที่กำหนด และวิธีการบรรลุผลลัพธ์นั้น 2) ให้ความสำคัญกับประโยชน์ของทีม องค์กร หรือสังคม มากกว่าประโยชน์ของตนเอง 3) ยกระดับความต้องการของตนเอง

นอกจากนี้ Bass ได้ศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องและได้ขยายขอบเขตทฤษฎีของ Burns โดยเสนอทฤษฎีของตนเองซึ่งต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนบ้างเป็นระยะ (Bass, 1985, 1996, 1998, Bass & Avolio, 1994, Bass & Riggio, 2006 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2560) ทฤษฎีของ Bass มีชื่อว่า รูปแบบภาวะผู้นำแบบเต็มรูป (The Full Range of Leadership Model หรือ FRLM) รูปแบบนี้ประกอบด้วย องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย (Laissez - faire leadership) (Alig - Mielcarek, 2003, ชีระพร อุวรรณโณ, 2560) ซึ่งอธิบายพอสังเขปดังนี้

1. องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 4 มิติ ที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individual Consideration) ซึ่งรวมเรียกว่า 4 I's (Bass and Avolio, 1994 อ้างถึงใน Alig - Mielcarek, 2003, ชีระพร อุวรรณโณ, 2560)

2. องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ลักษณะการนำแบบแลกเปลี่ยนเกิดขึ้นเมื่อผู้นำให้รางวัลหรือลงโทษผู้ตามโดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของผลงานของผู้ตาม ภาวะผู้นำลักษณะนี้อาจเป็นการแสดงออกถึง การให้รางวัลตามสถานการณ์ (Contingent Reward - CR) หรือการบริหารแบบวางเฉย (Management - ByException - MBE)

3. องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบาย (Laissez - faire leadership หรือ LF) เป็นลักษณะการนำแบบไม่นำใด ๆ เลย ผู้นำหลีกเลี่ยงภาระหน้าที่ของตน ไม่มีการทำข้อตกลงใด ๆ กับผู้ตาม ไม่มีการตัดสินใจ ไม่มีส่วนรวม ไม่มีวิสัยทัศน์ในการจัดการภารกิจขององค์กร และไม่มี ความชัดเจนในเป้าหมาย การวิจัยส่วนมากพบว่าภาวะผู้นำแบบปล่อยตามสบายเป็นวิธีการที่ขาดประสิทธิผลที่สุด จากทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและแบบแลกเปลี่ยนจะเห็นได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของภาวะผู้นำการเรียนการสอนที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ในการนำองค์กร เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผันตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

สรุปได้ว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำทั้งหมด 4 ทฤษฎีดังกล่าว ถือเป็นทฤษฎีพื้นฐาน สำหรับเป็นกรอบความคิดในการศึกษาความเป็นมาของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน และจากการ ทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำในองค์การมีวิวัฒนาการเนื่องจากองค์การได้รับอิทธิพลของ บรรยากาศทางสังคมและการเมือง ด้วยเหตุนี้โครงสร้างเชิงคุณลักษณะของภาวะผู้นำการเรียน การสอนจึงได้มีการผสมผสานทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม ทฤษฎีตามสถานการณ์ และ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ผู้นำการเรียนการสอนที่แข็งแกร่งจึงต้องมีคุณลักษณะและ พฤติกรรมที่เฉพาะซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ หลักการของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน คือ การนำครูและนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ โดยการสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันทางวิชาการระดับสูง กำหนดและสื่อสาร เป้าหมายร่วม กำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียน ครู บุคลากรอื่น ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การ

1.4 โมเดลของภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน

โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอน ที่เป็นพื้นฐานแนวคิดในปัจจุบัน 3 โมเดล ได้แก่ 1) โมเดลของ Hallinger & Murphy (1985) 2) โมเดลของ Weber (1996) และ 3) โมเดลของ Qian, Walker, & Li (2017) (Alig - Mielcarek, 2003; Hallinger, & Lee, 2013; Qian, Walker, & Li, 2017) (อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2561) ซึ่งแต่ละโมเดลมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

1.4.1 โมเดลของ Hallinger & Murphy (ปี ค.ศ. 1985) ในปี ค.ศ. 1985

Hallinger and Murphy ได้พัฒนาโมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนจากการสำรวจพฤติกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 10 คน ในเขตพื้นที่การศึกษาแห่งหนึ่งของสหรัฐอเมริกา พร้อมกับได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร และศึกษานิเทศก์จากส่วนกลาง โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเรียนการสอน และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากการศึกษาเอกสารของโรงเรียน เพื่อสะท้อนถึงพฤติกรรม ในการวินิจฉัยปัญหาเพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้ของนักเรียน การศึกษารายงานที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนหลักสูตรและการเรียนการสอนในโรงเรียน รวมถึงรายงานการประชุมคณะกรรมการ และระเบียบวาระการประชุม จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวคณะผู้วิจัยได้พัฒนารอบความคิดการ จัดการการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย 3 มิติ และ 11 ตัวบ่งชี้ ซึ่งต่อมาคณะผู้วิจัยได้นำโมเดลนี้ไป สร้างเครื่องมือในการประเมินพฤติกรรมจัดการการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่ง เรียกว่า The Principal Instructional Management Rating Scale (PIMRS) ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ ประเมินภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาระดับแรก และโมเดลนี้ก็มีความยั่งยืน มากที่สุดของการเป็นผู้นำการเรียนการสอน (Qian et al., 2017) และได้รับการอ้างอิงในการวิจัย

เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับคุุชฎีบัณฑิตมากกว่า 135 เรื่อง ซึ่งต่อมาเครื่องมือฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มิติต่าง ๆ และตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ตารางที่ 2.1 กรอบความคิดการบริหารจัดการเรียนการสอนของ Hallinger and Murphy (1985)

พันธกิจ	การบริหารจัดการหลักสูตร/ โปรแกรม	การส่งเสริมบรรยากาศของ องค์การ
การกำหนดเป้าหมาย	การนิเทศและประเมิน	การปกป้องเวลาในการเรียน
การสื่อสารเป้าหมาย	การเรียนการสอน	การสอน การพัฒนาวิชาชีพ
	การประสานงานหลักสูตร	การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ
	การกำกับติดตาม	การปรากฏตัวให้เพื่อนร่วมงาน
	ความก้าวหน้าของนักเรียน	มองเห็นการสร้างแรงจูงใจให้กับ ครู การสนับสนุนความคาดหวังสูง การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก *ภาวะผู้นำการเรียนการสอน*, (น. 13 – 25), โดย รัตนา ดวงแก้ว,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2561.

จากตารางที่ 2.1 โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของ Hallinger and Murphy (1985) ประกอบด้วย 3 มิติ แต่ละมิติสรุปได้ ดังนี้

1. มิติของการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย กรอบเป้าหมายของโรงเรียนและการสื่อสาร เป้าหมายของโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน ผู้ปกครองและบุคลากรของโรงเรียน เพื่อระบุปัญหาการเรียนการสอนเพื่อกำหนดเป้าหมายในการลงมือแก้ปัญหา หลังจากนั้นผู้บริหารต้องสื่อสารทั้งเป็นทางการและไม่ใชทางการถึงความสำคัญของเป้าหมายดังกล่าวให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนได้รับรู้ร่วมกัน

2. มิติการบริหารจัดการหลักสูตร / โปรแกรมการเรียนการสอน มิติดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูในเรื่องหลักสูตรและการสอน งานในมิตินี้ประกอบด้วย 1) การนิเทศและประเมินการสอนของครู 2) การประสานงานหลักสูตร และ 3) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ทั้งนี้ การนิเทศและประเมินการสอนของครูประกอบด้วยกิจกรรมที่ให้การสนับสนุนการสอนแก่ครู การกำกับติดตามการเรียนการสอนในชั้นเรียนผ่านการเข้าห้องเรียนอย่างไม่เป็นทางการ และการบริหารจัดการให้การเรียนรู้ในห้องเรียนสอดคล้องกับเป้าหมาย

ของโรงเรียน ส่วนการประสานงานหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการทำงานร่วมกันของคณะครู ในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และการติดตามผล ความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นการใช้ผลการทดสอบของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดเป้าหมาย ประเมินหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน และการวัดความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน

3. มิติการส่งเสริมบรรยากาศขององค์การ มิตินี้ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ให้เบียดบังเวลาในการเรียนการสอน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ พยายามปรากฏตัวให้เพื่อนร่วมงานมองเห็น สร้างแรงจูงใจให้กับครู พัฒนาและควบคุมการใช้มาตรฐานการศึกษา และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่นักเรียน จึงเห็นได้ว่างานของผู้บริหารสถานศึกษาในมิตินี้ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยกิจกรรมทางอ้อมที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก

1.4.2 โมเดลของ Weber (ปี ค.ศ. 1996) ในปี ค.ศ. 1996 Weber ได้เสนอกรอบความคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 5 มิติ ได้แก่ การกำหนดพันธกิจของโรงเรียน การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในเชิงบวก การสังเกตและปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน ทั้งนี้ โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของ Weber ดังกล่าว ไม่ได้มาจากผลการวิจัย จึงไม่อาจอ้างอิงได้ว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจากโมเดลของ Weber จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหรือไม่ ทั้งนี้ Weber ได้เสนอโมเดลนี้ โดยผสมผสานงานวิจัยเกี่ยวกับการแบ่งปันภาวะผู้นำ (Shared leadership) และการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อสร้างโรงเรียนที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ

ตารางที่ 2.2 กรอบความคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอนของ Weber (1996)

การกำหนดพันธกิจ	การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน	การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก	การสังเกตและการปรับปรุงการเรียนการสอน	การประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน
- ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมและเป้าหมายของโรงเรียน	- กำกับติดตามการเรียนการสอนในห้องเรียน - จัดหาทรัพยากรและการสนับสนุนช่วยเหลือที่ดีที่สุด	- ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงบวก โดยการสื่อสารเป้าหมาย กำหนดความคาดหวังและเป็นระเบียบ	- สังเกตและปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ด้วยการสังเกตชั้นเรียนและให้โอกาสการพัฒนาวิชาชีพ	- ช่วยการวางแผนการออกแบบการบริหารจัดการ การวิเคราะห์และการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

การกำหนด พันธกิจ	การบริหารจัดการ หลักสูตรและการ เรียนการสอน	การส่งเสริม บรรยากาศการ เรียนรู้เชิงบวก	การสังเกตและ การปรับปรุงการ เรียนการสอน	การประเมิน หลักสูตรและการ เรียนการสอน
	- เป็นตัวอย่างและ ให้การสนับสนุน การใช้ข้อมูลในการ เรียนการสอน	จัดสภาพ แวดล้อม การเรียนรู้อย่าง เป็นระเบียบ		

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก *ภาวะผู้นำการเรียนการสอน*, (น. 13 – 27), โดยรัตนา ดวงแก้ว,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2561.

จากตารางที่ 2.2 โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของ Weber (1996) ทั้ง
5 มิติ แต่ละมิติสรุปได้ ดังนี้

1. มิติการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน เป็นมิติที่ต้องอาศัยความร่วมมือและ
สะท้อนความคิดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างพันธกิจร่วมของโรงเรียนที่มีความชัดเจนและเปิดเผย
โดยผู้นำโรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์
ค่านิยม และความคาดหวังของโรงเรียน
2. มิติการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนมิตินี้ต้องสอดคล้อง
กับพันธกิจของโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการเรียนการสอนและการนิเทศลงสู่ห้องเรียน
จะสนับสนุนครูให้มีทรัพยากรที่ต้องการ เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ผู้บริหารช่วย
ให้ครูใช้ข้อมูลการวิจัยที่ทันสมัยกับแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และกลวิธีการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายของโรงเรียนนั่นก็คือ การเรียนรู้ที่คาดหวังของนักเรียน
3. มิติการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก ประกอบด้วยความคาดหวัง
และทัศนคติของชุมชนในโรงเรียนทั้งหมด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิง
บวก โดยสื่อสารเป้าหมายของการเรียนการสอน สร้างความคาดหวังสูงจากการปฏิบัติ สร้างสภาพแวดล้อม
การเรียนรู้ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย เสริมสร้างวินัยที่ชัดเจน และสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เพิ่ม
ความผูกพันกับโรงเรียน
4. มิติการสังเกตและปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นมิติที่ต้องเริ่มจากการ
สร้างความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจและยกย่องนับถือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากร

ของโรงเรียน ซึ่งการสังเกตในชั้นเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดปฏิสัมพันธ์แบบมืออาชีพ นั่นคือ ทำให้มีการพัฒนาวิชาชีพทั้งผู้สังเกตและผู้ถูกสังเกต อาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยพัฒนาบุคคลทั้งสองฝ่ายให้ได้รับข้อมูลที่มีความหมายเพื่อความเติบโตในวิชาชีพ

5. มิติการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน มิตินี้สำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ผู้นำการเรียนการสอนควรเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมในการวางแผน การออกแบบ การบริหารจัดการ การวิเคราะห์และการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร จากการตรวจสอบหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ครูสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการแก้ไขและปรับปรุงอย่าง

1.4.3 โมเดลของ Qian, Walker, & Li (ปี ค.ศ. 2017) Qian et al. (2017) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของประเทศจีน ด้วยเหตุผลว่า โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการศึกษาวิจัยมาจากองค์ความรู้ทางสังคมตะวันตก อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และนิวซีแลนด์ และแม้ว่าโมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนได้มีการพัฒนามาเป็นระยะ ๆ จากกรอบความคิด ของ Hallinger and Murphy (1985) เช่น งานวิจัยของ Gedik and Bellibas (2015 อ้างถึงใน Qian et al., 2017) ก็ได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอนแบบแบ่งปัน (Shared instructional leadership) ซึ่ง หมายถึง ผู้บริหารต้องให้คณะครูมีส่วนร่วมตัดสินใจในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอน แต่งานวิจัยที่ผ่านมาดังกล่าวอาจมีข้อยกเว้นบางประการต่อความเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารในบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่ไม่ใช่ตะวันตก ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาโมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในประเทศจีน ซึ่งในปัจจุบันเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษาที่มีการผสมผสานระหว่างแนวคิดแบบดั้งเดิมกับแนวคิดแบบใหม่ โดยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแบบเจาะลึกที่มุ่งสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 22 คน ที่มีภูมิหลังต่างกันทั้งด้านประเภทของโรงเรียน เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และคุณลักษณะอื่น ๆ

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนในประเทศจีน ประกอบด้วย 6 มิติ ได้แก่

1. การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา
2. การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน
3. การส่งเสริม ความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู
4. การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง
5. การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู
6. การส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้

ทั้ง 6 มิติดังกล่าวนี้ ถือเป็นบทบาทหลักของผู้บริหารสถานศึกษาของจีนที่ต้องตอบสนองทั้งแนวความคิดปฏิรูปยุคใหม่และแนวคิดแบบดั้งเดิม จากผลการวิจัยนี้ Qian, Walker, and Li (2017) กล่าวว่า ผู้บริหารในบริบทของจีนมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูอย่างมาก รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกและความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร เพราะถือว่าเป็นมิติสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างสมรรถนะของครู ดังนั้น โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนในบริบทของจีนจึงถือว่ามิติทั้งสองนี้เป็นมิติหลักที่สะท้อนการลงมือปฏิบัติของความเป็นผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

โมเดลภาวะผู้นำการเรียนการสอนในบริบทของจีน โดย Qian, Walker, and Li (2017) ทั้ง 6 มิติ แต่ละมิติสรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการวิเคราะห์องค์การ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เพื่อสร้างเป็นกลยุทธ์ในการกำหนดทิศทาง การบริหารภายในองค์กร และจัดให้มีการประชุมในการศึกษาปัญหา แนวทางในการแก้ไขปัญหา การนำเสนอโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาและประเมินผลการดำเนินการขององค์กร ตลอดจนการสะท้อนผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรต่อไป

2. การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ให้การสนับสนุนในทุกด้านกับการนิเทศติดตามการเรียนการสอน โดยมีการประชุมวางแผนการจัดโครงการนิเทศ ตั้งคณะกรรมการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอนร่วมกันวางแผนทำโครงการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน ตลอดจนร่วมการนิเทศติดตามกับคณะกรรมการ มีการประเมินและสรุปผลการนิเทศ เพื่อให้เป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ครู โดยแจ้งให้ครูผู้สอนได้ทราบเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบนโยบายที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และก่อให้เกิดความรักความสามัคคี และเกิดการสร้างขวัญกำลังใจในหมู่คณะ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น มีความปลอดภัยในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นหมู่คณะ การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และกิจกรรมการทำวิจัยแบบร่วมมือเกี่ยวกับการสอน

4. การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เน้นการจัดโครงการสอนพิเศษตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา และให้นักเรียนเลือกวิชาเรียนด้วยตนเองตามความสนใจ ตลอดจนมีการประเมินการใช้หลักสูตรเพื่อ

พัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป มีการจัดประชุมหารือเพื่อจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากลที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน

5. การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และแจ้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการพัฒนาวิชาชีพครู เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้และจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน และสนับสนุนให้ครูแสวงหาแหล่งข้อมูลภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

6. การส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา นำคณะครูสำรวจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนผู้มีส่วนได้เสียมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและปราชญ์ของชุมชน โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ร่วมกิจกรรมกับชุมชนต่าง ๆ กับผู้ปกครองเครือข่ายในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมผู้เรียนและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้มีสวัสดิภาพที่ดีที่พร้อมต่อการเรียนรู้ต่อไป

จากที่กล่าวมาทั้ง 3 โมเดล จะเห็นได้ว่า กรอบความคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอนของจีนมีลักษณะบางประการร่วมกับกรอบความคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากบริบทตะวันตก และเป็นที่สังเกตได้ว่าทั้งผู้บริหารสถานศึกษาของจีนและตะวันตกต่างก็ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนา การบริหารจัดการ หลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู และการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน แต่ว่าการลงมือปฏิบัติอาจมีรายละเอียดที่ต่างกัน อาทิ ในเรื่องกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาของจีนจะกำหนดจุดประสงค์และกำหนดทิศทางการพัฒนาของโรงเรียนตามคำสั่งของรัฐบาลที่ให้ระบุคุณลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของโรงเรียน ในแง่ของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมของนักเรียน หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของจีนอยู่ภายใต้แรงกดดันที่ต้องระบุดูแลแข่งขันที่โดดเด่นของโรงเรียนและทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้ถึงจุดแข็งเหล่านี้ ซึ่งต่างจากทางตะวันตกที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากบริบทการจัดการศึกษาของประเทศไทยที่กำลังจะก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนามุ่งหวังให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เท่าเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดภาวะผู้นำการเรียนการสอนในบริบทของจีน โดย Qian, Walker, and Li (2017) ทั้ง 6 ด้านมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ซึ่งทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา 2) การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิง

บวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู 4) การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง 5) การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และ 6) การส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความใกล้เคียงกับแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ไทยในด้านการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาของไทยอย่างต่อเนื่องต่อไป

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.1 ความหมายของวิชาชีพ

คุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, น. 52) วิชาชีพ หมายถึง วิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาปฐมวัยขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน และการศึกษานอกสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนการสนับสนุนการศึกษาให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

สายไหม ดาบทอง (2558, น. 35) ได้กล่าวว่า วิชาชีพ (Professional) เป็นการให้บริการแก่สาธารณชนที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะ ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น และมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ โดยผู้ประกอบวิชาชีพต้องฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบอาชีพ ต่างกับคำว่า อาชีพ (Career) ซึ่งเป็นเพียงกิจกรรมที่ต้องทำให้สำเร็จ โดยมุ่งหวังค่าตอบแทนเพื่อการดำรงชีพเท่านั้น

จากที่ได้ศึกษามาสรุปได้ว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการศึกษานอกจากจะเป็นวิชาชีพชั้นสูงเหมือนวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก เป็นต้น แล้วยังต้องมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ กล่าวคือ 1) สร้างพลเมืองที่ดีของประเทศ 2) พัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อสนองตอบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และ 3) สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติจากคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งให้มีการรักษาความเป็นชาติไว้อย่างมั่นคงยาวนาน

2.2 มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2562 (สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา, 2562) นิยามของ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ, มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน

2.2.1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้

2.2.2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.2.3 มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายความว่า จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องยึดถือปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

จากที่ได้ศึกษามาสรุปได้ว่า มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ, มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน

2.3 มาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2562 (สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา, 2562) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

2.3.1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1) **มาตรฐานความรู้** ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

(2) จิตวิทยา พัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยา ให้คำปรึกษา

ในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

- การจัดการเรียนรู้
- ผู้เรียน
- ดิจิทัลเพื่อการศึกษา
- การศึกษา
- (3) เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลใน
  - (4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา
  - (5) การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี
  - (6) การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ

2) *มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ* ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- (2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ทั้งนี้ รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

2.3.2 *มาตรฐานการปฏิบัติงาน* ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงานดังนี้

- พลเมืองที่เข้มแข็ง
- ละบุคคล
- 1) *การปฏิบัติหน้าที่ครู*
    - (1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
    - (2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็น
    - (3) ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่
    - (4) สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม
    - (5) พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง
  - 2) *การจัดการเรียนรู้*
    - (1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและ
    - (2) บูรณาการความรู้ และศาสตร์การสอน ในการวางแผนและจัดการ
    - (3) ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ
- สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

(4) จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสภาวะของผู้เรียน

(5) วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

(6) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ

3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

(1) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

(3) ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม

(4) ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3.3 มาตรฐานการปฏิบัติตน ได้แก่

1) จรรยาบรรณต่อตนเอง

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

(2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(3) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

(4) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดเกี่ยวกับวิชาชีพต่อความเจริญ ทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

(5) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5) จรรยาบรรณต่อสังคม

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อมรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากที่ได้ศึกษามาสรุปได้ว่า มาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

2.4 มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.4.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู

- 1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
- 2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
- 3) ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- 4) สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม
- 5) พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.4.2 การจัดการเรียนรู้

- 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
- 2) บูรณาการความรู้ และศาสตร์การสอน ในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม
- 3) ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

- 4) จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสภาวะของผู้เรียน
- 5) วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ

2.4.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

- 1) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน
- 3) ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม
- 4) ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากที่ได้ศึกษามาสรุปได้ว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน คือ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3. โรงเรียนมาตรฐานสากล

3.1 ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนมาตรฐานสากล (World - class standard school) หมายถึง โรงเรียนที่พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) และมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 โดยโรงเรียนต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. โรงเรียนเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้น
2. มีหลักสูตรการเรียนการสอนมีความเป็นสากล
3. มีการพัฒนาทักษะการคิด

4. มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

5. การสอนภาษาต่างประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้โรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) เป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่ใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการพัฒนากระตักจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถทัดเทียมกับผู้เรียนนานาชาติ

3.2 วัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2553 มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยมีโรงเรียนเป้าหมาย 500 โรงเรียน เป็นกลุ่มบุกเบิก และในปี 2555 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้คัดเลือกโรงเรียนรุ่นสองเพิ่มเติม จำนวน 232 โรงเรียน และเพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลบังเกิดผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านผู้เรียน ซึ่งจะสามารถสะท้อนความสำเร็จสุดท้ายและเป็นเข็มทิศให้โรงเรียนได้พัฒนาตนเองตามบริบทและศักยภาพแบบยั่งยืนได้เป็นอย่างดี โดยมีจุดมุ่งหมายและทิศทางในการดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

3.2.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้แจ้ง สร้างแรงกระตุ้นใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น รักและเพลิดเพลินในการแสวงหาความรู้ สามารถวิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจิตสาธารณะและสำนึกในการบริการสังคม

3.2.2 ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World - Class Standard) โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีภูมิปัญญา ความสามารถ และความถนัดแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของเด็กบนพื้นฐานของความเข้าใจ รู้ใจ และมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่ จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ

3.2.3 ยกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality System Management) พัฒนาศักยภาพขององค์กรให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของตัวเอง สามารถระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และศึกษาแนวทางจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลายเพื่อปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการประสานความร่วมมือในชุมชน ท้องถิ่น ไปสู่ภูมิภาค จนกระทั่งถึงเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติ ในที่สุด ทั้งนี้เพราะคุณภาพของเยาวชน คือ อนาคตของชุมชน ความหวังของชาติ และของมวลมนุษยชาติ

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และพัฒนา ก้าวสู่มาตรฐาน คุณภาพแห่งชาติ (TQA) และโรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร อันจะ ส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทยและมีความสามารถก้าวไกลเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ ความรู้ รักความเป็นไทยและมีความสามารถก้าวไกล

4. บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7

4.1 ประวัติความเป็นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มาตรา 33 วรรคสอง “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของสภาการศึกษามีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ข้อที่ 18” เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 4 ให้แบ่ง ส่วนราชการสำนักงานเขต ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
5. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
6. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
7. หน่วยตรวจสอบภายใน
8. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
10. กลุ่มกฎหมายและคดี

ที่ตั้ง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 เลขที่ 60 หมู่ 14 ถนนสุวรรณศร
ตำบลบ้านพระ อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี 25230

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 มีภารกิจในการจัดและส่งเสริมสนับสนุน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่เป็นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา
ความรู้ และคุณธรรม โดยมีนโยบายในการบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีจังหวัด
ที่ครอบคลุมดูแลทางการศึกษา 3 จังหวัด คือ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัด
สระแก้ว มีโรงเรียนในสังกัด 44 โรงเรียน โดยตั้งอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 19 โรงเรียน ตั้งอยู่ใน
จังหวัดนครนายก จำนวน 11 โรงเรียน ตั้งอยู่ในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 14 โรงเรียน

4.2 นโยบาย

4.2.1 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 เป็นองค์การบริหารจัด
การศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

4.2.2 พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
มีความเป็นไทยและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
3. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่เต็มศักยภาพ
และมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและสมรรถนะทางวิชาชีพ
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
ต่อคุณภาพการศึกษา

4.2.3 เป้าประสงค์

ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีสุข

4.2.4 ค่านิยมองค์กร

ส = ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษามัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากล
พ = พัฒนาองค์กรสู่มาตรฐานสากล
ม = มุ่งมั่น พัฒนาสู่เป้าหมายความสำเร็จ “ครูคุณธรรม นักเรียนคุณภาพ
บุคลากร มีอาชีพ”

7 คุณลักษณะ = ซื่อสัตย์ โปร่งใส มีวินัย ยึดไหว้ ให้เกียรติ บริการฉับไว จิตใจ
งดงาม

4.2.5 วัฒนธรรมองค์กร

ใส่ใจบริการ ยึดมั่นคุณธรรม น้อมนำศาสตร์พระราชา พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

4.2.6 อัตลักษณ์องค์กร

“ร่วมคิด ร่วมทำ นำสู่เป้าหมาย”

4.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O - NET

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O - NET ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ประจำปี 2560 (รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2560, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, 2560, น. 36) มีผลดังนี้

ตารางที่ 2.3 ประจำปี 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระดับ/จังหวัด	กลุ่มสาระการเรียนรู้				
	ไทย	สังคม	อังกฤษ	คณิต	วิทย์
ประเทศ	47.89		29.07	25.34	31.72
ระดับเขต	47.29		30.45	26.30	32.28
จังหวัดปราจีนบุรี	45.02		27.68	21.94	30.26
จังหวัดนครนายก	44.48		27.85	23.11	30.27
จังหวัดสระแก้ว	45.72		27.09	23.28	30.37
เฉลี่ย 3 จังหวัด	45.07		27.54	22.78	30.30

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2560, น. 35, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7, 2560.

ตารางที่ 2.4 ประจำปี 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ระดับ/จังหวัด	กลุ่มสาระการเรียนรู้				
	ไทย	สังคม	อังกฤษ	คณิต	วิทย์
ประเทศ	47.75	33.54	25.15	21.66	28.20
ระดับเขต	49.29	34.70	28.31	24.53	29.37
จังหวัดปราจีนบุรี	42.81	30.94	21.85	17.77	25.20

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ระดับ/จังหวัด	กลุ่มสาระการเรียนรู้				
	ไทย	สังคม	อังกฤษ	คณิต	วิทย์
จังหวัดนครนายก	44.64	31.37	23.53	18.90	26.07
จังหวัดสระแก้ว	43.61	31.46	22.21	18.56	26.65
เฉลี่ย 3 จังหวัด	43.69	31.26	22.53	18.41	25.97

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2560, น. 35, สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7, 2560.

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาดขั้นพื้นฐาน O - NET ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ประจำปี 2561 (รายงานผลการดำเนินงานประจำปี
2561, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, 2561, น. 35) มีผลดังนี้

ตารางที่ 2.5 ประจำปี 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระดับ/จังหวัด	กลุ่มสาระการเรียนรู้				
	ไทย	สังคม	อังกฤษ	คณิต	วิทย์
ประเทศ	54.42		29.54	30.04	36.10
ระดับเขต	54.93		29.87	30.94	37.40
จังหวัดปราจีนบุรี	51.24		25.96	27.78	34.71
จังหวัดนครนายก	50.56		24.67	23.69	32.26
จังหวัดสระแก้ว	51.06		22.54	25.35	33.94
เฉลี่ย 3 จังหวัด	50.95		24.39	25.61	33.64

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2561, น. 37, สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7, 2561.

ตารางที่ 2.6 ประจำปี 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ระดับ/จังหวัด	กลุ่มสาระการเรียนรู้				
	ไทย	สังคม	อังกฤษ	คณิต	วิทย์
ประเทศ	47.31	35.16	31.41	30.72	30.51
ระดับเขต	48.01	35.09	29.82	30.28	33.01
จังหวัดปราจีนบุรี	44.67	34.57	28.67	29.74	32.45
จังหวัดนครนายก	44.08	32.46	25.53	28.48	30.93
จังหวัดสระแก้ว	43.87	33.83	24.89	27.68	32.16
เฉลี่ย 3 จังหวัด	44.21	33.62	26.36	28.63	31.85

หมายเหตุ ปรับปรุงจาก รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2561, (น. 37), สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7, 2561.

สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน O - NET ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ผลการทดสอบในภาพรวมยังไม่มีโรงเรียนใด และจังหวัดใดที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนถึง 50 คะแนน ยกเว้น ปี พ.ศ. 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงระดับคะแนน 50 คะแนน ในวิชาภาษาไทย

4.4 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ได้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาการจั ดการศึกษาให้เทียบเท่าระดับสากล มีการดำเนินโครงการ 3 โครงการ (รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2561, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, 2561, น. 79) ดังนี้

4.4.1 โครงการแข่งขันวิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ครั้งที่ 1 และคัดเลือกผู้แทนประเทศไทยไปแข่งขันวิทยาศาสตร์โลกและ อวกาศโอลิมปิกระหว่างประเทศ ครั้งที่ 13 มีผลการดำเนินงาน คือ นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดได้ เข้าร่วมและได้รับประสบการณ์ตรง ปัญหาและอุปสรรค คือ นักเรียนเดินทางไกล

4.4.2 โครงการชมรมวิชาการ (การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสู่ มาตรฐานสากล) ผลการดำเนินงาน คือ ผลจากการศึกษาดูงานการบริหารโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์- ศาสตร์ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรได้เห็น ความสำคัญถึงการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการนำพาโรงเรียนภายใต้การบริหารที่เป็นอิสระ โปร่งใส มีการพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างทั่วถึง ให้นักเรียนและโรงเรียนมีการศึกษาที่ทันสมัย นักเรียนมี

รายได้ และพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนในสังกัด พร้อมกับการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นเครือข่ายในการศึกษาร่วมกันต่อไป

4.4.3 โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล มีผลการดำเนินงาน คือ นักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 125 คน ได้ผ่านการคัดเลือกการแข่งขันการตอบปัญหาคณิตศาสตร์ในระดับจังหวัด รอบแรกแบ่งเป็นเหรียญทอง 21 คน เหรียญเงิน 54 คน และเหรียญทองแดง 54 คน และเป็นตัวแทนไปแข่งในระดับประเทศ ได้เหรียญทองแดง และรางวัลชมเชย จำนวน 3 คน

จากการศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 7 มีข้อสรุปดังนี้ การจัดทำโครงการพัฒนานักเรียนในด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์สู่ระดับสากล นักเรียนส่วนทำได้ในระดับการเข้าร่วมการแข่งขันในด้านการพัฒนาบุคลากรมีการศึกษาดูงานและการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.1.1 เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอน

สาริตา กรมดิษฐ์ (2556, น. 114) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า ทั้งผู้บริหารและครู เห็นว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนน้อยที่สุด ในขณะที่ผู้บริหารเห็นว่าตนมีพฤติกรรมด้านบรรยากาศการเรียนรู้มากที่สุด แต่ครูกลับเห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านหลักสูตรมากที่สุด, พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านบรรยากาศการเรียนรู้พบว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการจัดอาคารสถานที่มากที่สุด รองลงมาคือ การจัดทำมีวิทยากรให้ความรู้ การจัดนิทรรศการ การจัดทัศนศึกษา, พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านหลักสูตรนั้น พบว่า ผู้บริหารได้เน้นเรื่องการวางแผน การกำกับ การติดตามงานด้านหลักสูตรโดยอาศัยความร่วมมือของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยผู้บริหารไม่ได้ลงมือจัดทำหลักสูตรในรายละเอียดทุกขั้นตอน เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้บริหารไม่ได้ใช้เวลาในการเข้าสอนเอง แต่ได้ใช้เวลาในการเข้านิเทศการสอนของครูด้วยตนเองอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อภาคเรียน

พิพรัตน์ บรรจงงาม (2557, น.155) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองบัวระเหว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองบัวระเหว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการ

เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กาญจนา สงณรงค์ (2558, น. 79-82) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู พบว่า 1) พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครูในภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และ 2) ครูมีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีการรับรู้พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

สุขุทัย จันทร์ทรงกรด (2558, น. 98) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สายอันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ส่วนด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับสุดท้าย 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอนด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผกากรอง ศรีประไหม (2558, น. 121) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศด้านภาวะผู้นำการเรียนการสอน สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ประสิทธิภาพแตกต่างกัน และครู

รับรู้ถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารที่แตกต่างกัน ผู้บริหารส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำการเรียนการสอนที่มุ่งในด้านการพัฒนาหลักสูตร และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ แต่สิ่งที่พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีต่ำ คือ การตรวจสอบความต้องการ และตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

5.1.2 เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

พิมพ์พรรณ สภาณิชย์ (2555, น. 174) ทำการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า 1) การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในแต่ละรายการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 6 ลำดับ ดังนี้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประพฤติปฏิบัติตน การร่วมมือกับผู้อื่นการใช้ข้อมูลข่าวสารและการพัฒนาตนเอง 2) การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 เมื่อจำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมัยพร สุระเสน (2560, น. 149-153) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล อุบลราชธานี พบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล อุบลราชธานี ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ควรส่งเสริมพัฒนาครูโดยการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารอบรมสัมมนา ศึกษาเอกสารผลงานวิจัย ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สรุปว่า ครูและผู้บริหารมีมุมมองการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ต่างกัน โดยผู้บริหารเน้นการแก้ปัญหา และการวางแผนแนวทางแก้ปัญหา ส่วนครูเน้นการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ที่เน้นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันหลากหลาย และการปฏิบัติงานของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จะต้องมีการติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู และมีการวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับสภาพของสังคม นำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Parker (2019) ได้ศึกษาเกี่ยวกับได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในประเทศอินเดีย ผู้บริหารทางการศึกษาต้องมีการปรับตัว โดยเฉพาะการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีบทบาทสำคัญในการเริ่มต้นพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาครู เพื่อให้ไปพัฒนานักเรียน โดยมีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ทั้งภายนอกสถานศึกษาและการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาที่สอดคล้องกัน

Abhijit (2019) ได้นำเสนอรูปแบบความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สามารถจัดการกับความท้าทาย และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับสูง จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ การพัฒนารูปแบบของความเป็นผู้นำทางวิชาการสำหรับการศึกษาในประเทศอินเดีย ซึ่งได้ใช้กลยุทธ์วิธีการผสมตามลำดับ ความเป็นผู้นำทางวิชาการที่นำเสนอภายใต้ 3 มิติที่สำคัญ อันเป็นกุญแจสำคัญในการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำขององค์กร: การสร้างความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรการสร้างความมั่นใจในความรับผิดชอบการกำหนดทิศทางเครือข่ายการสร้างและความสัมพันธ์การจัดการความหลากหลายและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรและชุมชน สิ่งแวดล้อม 2) นักวิชาการชั้นนำ: การพัฒนาการสอนและการเรียนรู้แบบเสรีภาพทางวิชาการ 3) คุณลักษณะส่วนบุคคล ความสามารถทางอารมณ์ ความรู้ความน่าเชื่อถือทางวิชาการ และความสามารถทางปัญญา รูปแบบทั้ง 3 มิตินี้คาดว่าจะพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับแนวทางที่มีอยู่และเป็นแนวทางสำหรับผู้นำทางวิชาการในการจัดการกับองค์กรทางการศึกษาที่มีซับซ้อนและท้าทายในศตวรรษที่ 21

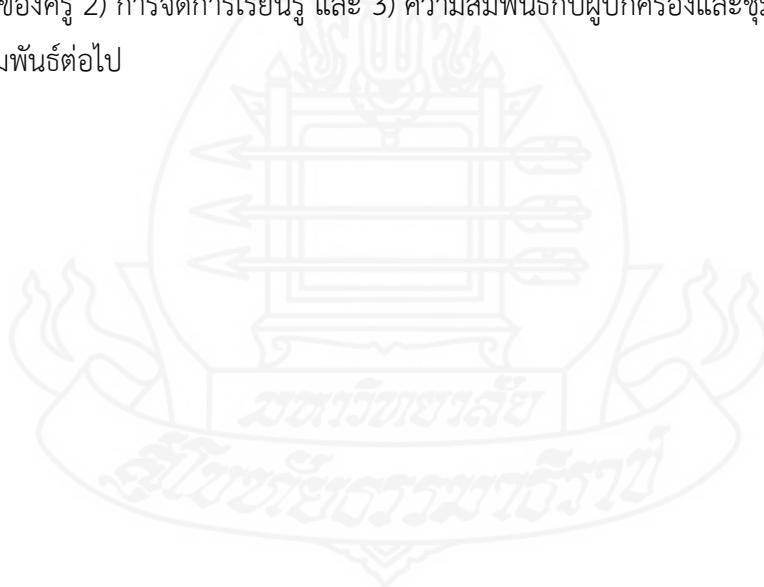
Soderhjelm (2018) การพัฒนาภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนในประเทศสวีเดน นอกจากจะต้องมีการฝึกอบรม การลงมือปฏิบัติจริงแล้ว ยังต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมในระดับกลุ่มระดับแผนก ของแต่ละองค์กร ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของกรณีที่มีอิทธิพลที่ส่งผลที่สำคัญที่จะมาเกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีมในองค์กรที่จะสามารถนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาทางวิชาการ

Anderson (2015, p. 156) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาและครูที่เป็นผู้นำทางการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 132 คน โดยมีพฤติกรรมดังนี้ คือ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียนและการสื่อสารการจัดการหลักสูตรและการสอน 2) การควบคุมดูแลการนิเทศการสอน 3) การตรวจสอบ 4) ความก้าวหน้าของนักเรียน และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียง 1 มิติ คือ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะต้องมีการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมในองค์กร การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร ตลอดจนการพัฒนาให้บุคลากรได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย จะต้องมีมุมมองในด้านแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร คือ มีแนวคิดและการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลง และสภาพความต้องการของท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Qian, Walker, and Li (2017) ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา 2) การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู 4) การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง 5) การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และ 6) การส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความใกล้เคียงกับแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ในด้านการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ใน 3 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติงานของครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 1,023 คน ปีการศึกษา 2562

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 282 คน ปีการศึกษา 2562 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan, 1986, p. 345 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 199) นำมาสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จากนั้นนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยให้แต่ละโรงเรียนมีครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปราจีนราษฎร์บำรุง	244	68
ปราจีนกัลยาณี	156	43
กบินทร์วิทยา	106	29
นครนายกวิทยาคม	157	43
ปิยชาติพัฒนา ในพระราชูปถัมภ์	54	15
สระแก้ว	178	49
อรัญประเทศ	128	35
รวม	1,023	282

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามครูแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากตัวบ่งชี้ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert (Likert's Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554. น. 58-60)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา อายุราชการ วิทยฐานะของครู และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งครอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู จำนวน 5 ข้อ
6. ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนามาจากแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของ Likert (Likert's Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121) กำหนดค่าของคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร ที่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร ที่มีการปฏิบัติค่อนข้างสม่ำเสมอ
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร ที่มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร ที่มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร ที่มีการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดไว้ 3 ด้าน มีดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา, 2562)

- ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ครู จำนวน 5 ข้อ
- ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ
- ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จำนวน 5 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนามาจากแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของ Likert (Likert's Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) กำหนดค่าของคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ที่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ที่มีการปฏิบัติค่อนข้างสม่ำเสมอ
- 3 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ที่มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ที่มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ที่มีการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและตำราต่าง ๆ หลักการ ทฤษฎี แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.2.2 ยกร่างเครื่องมือ ตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.2.3 นำเสนอแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม เมื่อผ่านการพิจารณาแล้วได้นำปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Wording) แล้วนำแบบสอบถามหาค่า (Index of Item - Objective Congruence, IOC) ซึ่งเป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามตัวแปรที่มุ่งศึกษากับข้อคำถาม โดยมีเกณฑ์พิจารณาความสอดคล้อง คือ ถ้าค่า IOC อยู่ระหว่าง .67 – 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามตัวแปร

2.2.5 นำแบบสอบถามจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้ง หลังจากนั้นปรับภาษาให้ข้อกระทงคำถามบางข้อมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.2.6 นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .96 และ .91

2.2.7 นำเสนอผลการทดลองใช้แบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะปรับปรุงแบบสอบถาม ตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอบหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำนวน 7 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู

3.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้ง หนังสือขอความร่วมมือนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขออนุญาตไปยังสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายกำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยเก็บรวบรวม

แบบสอบถามครั้งที่ 1 ได้คืนมา จำนวน 264 ฉบับ ครั้งที่ 2 ได้คืนมา จำนวน 269 ฉบับ และครั้งที่ 3 ได้คืนมา จำนวนทั้งสิ้น 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การจัดทำข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนทุกรายการ จากนั้นนำไปลงรหัส เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุราชการ วิทยฐานะของครู และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผล การวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบความเรียง

4.2.3 การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

1) ภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา การแปลความหมายค่าเฉลี่ยกำหนดตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 121) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำในระดับน้อยที่สุด

2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู การแปลความหมายค่าเฉลี่ยกำหนดตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, น. 121) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

4.2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำด้านการเรียนการสอนของ ผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2542, น. 108)

0.70 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.30 - 0.69	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.00 - 0.29	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
หากค่า r เป็นบวก	หมายถึง	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวก
หากค่า r เป็นลบ	หมายถึง	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางลบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 282)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	178	63.12
ปริญญาโท	104	36.88
รวม	282	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุราชการ		
ต่ำกว่า 5 ปี	69	24.47
5 – 10 ปี	74	26.24
11 – 15 ปี	70	24.82
มากกว่า 15 ปี	69	24.47
รวม	282	100.00
วิทยฐานะของครู		
ไม่มีวิทยฐานะ	92	32.62
ชำนาญการ	108	38.30
ชำนาญการพิเศษ	82	29.08
รวม	282	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่าย หรือรักษาการตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา		
ไม่เคย	145	51.42
1 – 4 ปี	83	29.43
5 – 10 ปี	28	9.93
มากกว่า 10 ปี	26	9.22
รวม	282	100.00

จากตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีผล
ดังนี้

1.1 ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 63.12 รองลงมา และระดับปริญญาโท 104 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88

1.2 อายุราชการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการ 5 – 10 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 26.24 รองลงมา มีอายุราชการ 11 – 15 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 24.82 และน้อยสุดคือ อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 15 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ 69 คน คิดเป็นร้อยละ 24.47 เท่ากัน

1.3 วิทยฐานะของครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิทยฐานะชำนาญการ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมา คือ ไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 32.62 และ น้อยที่สุด วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 29.08

1.4 ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่าย หรือรักษาการตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า ๆ จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 51.42 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า ๆ 1- 4 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.43 รองลงมาอีก คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า ๆ 5 – 10 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.93 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า ๆ มากกว่า 10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.22

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในภาพรวม ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา	3.85	0.83	มาก	6
ด้านที่ 2 การประเมินและการกำกับติดตามการเรียนการสอน	3.88	0.77	มาก	5
ด้านที่ 3 การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู	3.91	0.77	มาก	4
ด้านที่ 4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง	4.08	0.61	มาก	1

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู	3.99	0.71	มาก	3
ด้านที่ 6 การส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชน ภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้	4.05	0.61	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.98	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านที่ 4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.84), ด้านที่ 6 การส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.61), ด้านที่ 5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.71), ด้านที่ 3 การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.77) และ ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.83)

เมื่อพิจารณาข้อมูลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.3 - 4.8

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 7 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา				
1. การกำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์เป้าประสงค์ และ พันธกิจของโรงเรียน	3.73	1.00	มาก	4
2. การกำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน	3.80	0.95	มาก	3
3. การกำหนดให้มีการประชุมวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคเรียน	3.88	0.99	มาก	2
4. การสนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนที่เกิดจากความร่วมมือของคณะครู	3.98	0.92	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.85	0.83	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 7 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.83) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ ระหว่าง 3.73 ถึง 3.98) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 4 การสนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนที่เกิดจากความร่วมมือของคณะครู ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.92), ข้อที่ 3 การกำหนดให้มีการประชุมวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคเรียน ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.99) และ ข้อที่ 2 การกำหนดให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.95) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 1 การกำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 1.00)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 2 การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน				
1. การร่วมประชุมปรึกษา การหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา การจัดการเรียนการสอน	3.88	0.99	มาก	3
2. การให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครู	3.87	0.96	มาก	4
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน	3.96	0.90	มาก	2
4. การร่วมวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	3.97	0.87	มาก	1
5. การร่วมนิเทศติดตามกับคณะกรรมการการนิเทศ เพื่อร่วมสะท้อนปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนกับครูผู้สอน	3.85	0.96	มาก	5
6. การประเมินผล สรุปผลการนิเทศพร้อมทั้งแจ้งครูผู้สอนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหการจัดการเรียนการสอน	3.76	0.95	มาก	6
รวมเฉลี่ย	3.88	0.77	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{X}$ อยู่ ระหว่าง 3.76 ถึง 3.97) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 4 การร่วมวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.87), ข้อที่ 3 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.90) และข้อที่ 1 การร่วม

ประชุมปรึกษาการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 6 การประเมินและสรุปผลการนิเทศพร้อมทั้งแจ้งครูผู้สอน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.95)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 3 การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู				
1. การร่วมกำหนดนโยบายใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียน	3.90	0.86	มาก	4
2. การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ที่เน้นความรักความสามัคคี ภายในโรงเรียน	3.91	1.02	มาก	3
3. การสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ	3.82	1.03	มาก	6
4. การจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น ปลอดภัย ภายในสถานศึกษา	4.00	0.96	มาก	1
5. การสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.87	0.92	มาก	5
6. การสนับสนุนให้ร่วมมือกันทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3.99	0.88	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.91	0.77	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ ระหว่าง 3.82 ถึง 4.00) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 4 การจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น

ปลอดภัย ภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.96), ข้อที่ 6 การสนับสนุนให้ความร่วมมือกันทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.88) และ ข้อที่ 2 การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ที่เน้นความรักความสามัคคีภายในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 1.02) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 3 การสร้างขวัญและกำลังใจยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 1.03)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง				
1. การจัดตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการ เพื่อจัดทำและ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของผู้เรียน	4.07	0.84	มาก	4
2. การจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับ หลักสูตรมาตรฐานสากล	4.27	0.80	มาก	1
3. การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ	3.96	1.01	มาก	9
4. การใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล	4.24	0.84	มาก	2
5. การใช้ระบบการวัดและประเมินผล แบบมาตรฐานสากล สามารถเทียบโอนผลการเรียน กับสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ	4.04	0.86	มาก	6
6. การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา และแบบ active learning ภายในโรงเรียน	4.03	0.82	มาก	7
7. การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.22	0.75	มาก	3
8. การประเมินหลักสูตรเพื่อวางแผนในการพัฒนา ผู้เรียน	4.05	0.85	มาก	5
9. การจัดให้ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนด้วยตนเอง ตามความถนัดและความสนใจ	3.90	0.88	มาก	10

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
10. การจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพ	4.02	0.83	มาก	8
รวมเฉลี่ย	4.08	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ ระหว่าง 3.90 ถึง 4.27) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 2 การหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.80), ข้อที่ 4 การใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.84) และ ข้อที่ 7 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 9 การจัดให้ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู				
1. การแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้ทราบอยู่เสมอ	3.97	0.86	มาก	4
2. การสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่ สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	4.08	0.79	มาก	1

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
3. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.05	0.86	มาก	2
4. การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ	3.85	0.97	มาก	5
5. การจัดให้ครูมีการฝึกทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน	3.98	0.88	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.99	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ระหว่าง 3.85 ถึง 4.08) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 2 การสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.79), ข้อที่ 3 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.86) และ ข้อที่ 3 การจัดให้ครูมีการฝึกทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.88) ตามลำดับสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.97)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 282)

ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 6 การส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้				
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	4.01	0.82	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	3.98	0.83	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการเรียนการสอนโดยเชิญปราชญ์ชุมชนมาให้ความรู้	3.59	1.05	มาก	8
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.46	0.76	มาก	1
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ชุมชนและศิษย์เก่าเข้ามาให้ความช่วยเหลือโรงเรียน	4.21	0.85	มาก	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	3.87	0.96	มาก	7
7. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสร้างเครือข่ายผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ	4.13	0.83	มาก	3
8. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้เครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.10	0.85	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.05	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{X}$ อยู่

ระหว่าง 3.59 ถึง 4.46) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 4 การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.76), ข้อที่ 5 การส่งเสริมให้ชุมชนและศิษย์เก่าเข้ามาให้ความช่วยเหลือโรงเรียน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.85) และ ข้อที่ 7 การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นคือ ข้อที่ 3 การสนับสนุนการเรียนรู้โดยเชิญปราชญ์ชุมชนมาให้ความรู้ ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 1.05)

ตอนที่ 3 ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม ปรากฏดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม (n = 282)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู	4.35	0.52	มาก	1
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้	4.11	0.50	มาก	3
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.14	0.62	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.19	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและ

ชุมชน ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.62) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาข้อมูลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.10 - 4.12

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน

การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู (n = 282)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู				
1. ความมุ่งมั่นและพัฒนาผู้เรียน ด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู	4.43	0.68	มาก	2
2. ความสามารถประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็น พลเมืองที่เข้มแข็ง	4.44	0.67	มาก	1
3. การส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และ ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละ บุคคลอยู่เสมอ	4.41	0.66	มาก	3
4. ความสามารถสร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้ เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม	4.19	0.69	มาก	5
5. การพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.28	0.70	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.35	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ระหว่าง 4.19 ถึง 4.44) โดยเรียง

ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 2 ความสามารถประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.67), ข้อที่ 1 ความมุ่งมั่น พัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.85) และ ข้อที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การสร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และสร้าง นวัตกรรม ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการจัดการเรียนรู้ (n = 282)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้				
1. ความสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร สถานศึกษาอยู่เสมอ	4.18	0.71	มาก	2
2. การจัดการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการ ความรู้และทักษะกระบวนการที่หลากหลาย	4.13	0.72	มาก	5
3. การวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะการคิด	4.15	0.72	มาก	4
4. การวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนา ผู้เรียนให้มีค่านิยมคุณธรรม	3.95	0.78	มาก	8
5. ความสามารถดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผล การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.12	0.74	มาก	6
6. ความสามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน	4.22	0.69	มาก	1
7. ความสามารถ สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน	3.97	0.81	มาก	7

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
8. การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรม การพัฒนาวิชาชีพ	4.16	0.72	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.11	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ระหว่าง 3.95 ถึง 4.22) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 6 ความสามารถในการจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.69), ข้อที่ 1 ความสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.71) และ ข้อที่ 8 การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรม การพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 8 การวางแผนจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นนักนวัตกรรม ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.78)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (n = 282)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน				
1. ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและ แก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.19	0.76	มาก	2
2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มี คุณภาพของผู้เรียน	4.13	0.81	มาก	3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ	ที่
3. ความเข้าใจในบริบทของชุมชนที่อยู่อาศัยของ ผู้เรียน	4.07	0.78	มาก	5
4. ความสามารถทำงานกับชุมชนบนพื้นฐาน ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	4.11	0.77	มาก	4
5. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่เสมอ	4.20	0.79	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.14	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{x}$ อยู่ระหว่าง 4.07 ถึง 4.20) โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.79), ข้อที่ 1 การให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.76) และ ข้อที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 3 ความเข้าใจในบริบทของชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.78)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วม
โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 7

การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวมผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (n = 282)

การปฏิบัติงานของครู	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน	Y1	Y2	Y3	รวมการ
					ปฏิบัติงาน
X1	Pearson Correlation	.280**	.454**	.437**	.479**
X2	Pearson Correlation	.362**	.516**	.504**	.561**
X3	Pearson Correlation	.426**	.548**	.477**	.587**
X4	Pearson Correlation	.482**	.508**	.512**	.598**
X5	Pearson Correlation	.433**	.498**	.479**	.565**
X6	Pearson Correlation	.475**	.536**	.487**	.600**
รวมภาวะผู้นำ	Pearson Correlation	.483**	.591**	.560**	.657**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา (X)

X1 คือ ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา

X2 คือ ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน

X3 คือ ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู

X4 คือ ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง

X5 คือ ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู

X6 คือ ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู (Y)

Y1 คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู

Y2 คือ ด้านการจัดการเรียนรู้

Y3 คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

จากตารางที่ 4.13 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในภาพรวมพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในระดับปานกลาง ($r = 0.657$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาข้อมูลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา 2) ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน 3) ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู 4) ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง 5) ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และ 6) ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ดังนี้

ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู ในระดับปานกลาง ($r = 0.483$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านที่ 4 ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ($r = 0.482$) ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ($r = 0.475$) และ ด้านที่ 5 ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู ($r = 0.433$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ($r = 0.280$) มีค่าความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ ในระดับปานกลาง ($r = 0.591$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู ($r = 0.548$) ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ($r = 0.536$) และ ด้านที่ 2 ด้านการ

ประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน ($r = 0.516$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ($r = 0.454$)

ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ในระดับปานกลาง ($r = 0.560$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านที่ 4 ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ($r = 0.512$) ด้านที่ 2 ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน ($r = 0.504$) และ ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ($r = 0.487$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ($r = 0.437$)

เมื่อพิจารณาข้อมูลที่มีความสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านการปฏิบัติงานของครู 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ในระดับปานกลาง ($r = 0.479$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = 0.454$) ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($r = 0.437$) และด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของครู ($r = 0.280$) ตามลำดับ

ด้านที่ 2 ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน ในระดับปานกลาง ($r = 0.561$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = 0.516$) ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($r = 0.504$) และ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของครู ($r = 0.362$) ตามลำดับ

ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู ในระดับปานกลาง ($r = 0.587$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = 0.548$) ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($r = 0.477$) และ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของครู ($r = 0.426$) ตามลำดับ

ด้านที่ 4 ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ในระดับปานกลาง ($r = 0.598$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($r = 0.512$) ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = 0.508$) และ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของครู ($r = 0.482$) ตามลำดับ

ด้านที่ 5 ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู ในระดับปานกลาง ($r = 0.565$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = 0.498$) ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($r = 0.479$) และ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของครู ($r = 0.433$) ตามลำดับ

ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ($r = 0.600$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด เรียงจากค่าความสัมพันธ์มากไปน้อย คือ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = 0.536$) ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($r = 0.487$) และ ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของครู ($r = 0.475$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

1.1.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 1,023 คน จาก 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดสระแก้ว คือ โรงเรียนสระแก้ว และโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี คือ โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง โรงเรียนปราจีนกัลยาณี และโรงเรียนกบินทร์วิทยา จังหวัดนครนายก คือ โรงเรียนนครนายกวิทยาคม และโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

2) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 282 คน จาก 7 โรงเรียน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ ปีการศึกษา 2562 โดยการกำหนดขนาดกลุ่ม

ตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan, 1986, p. 345 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 199) นำมาสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จากนั้นนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยให้แต่ละโรงเรียนมีครบ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู มีค่าอยู่ระหว่าง .67 - 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .96 และ .91 ด้วยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการส่งแบบสอบถามไปให้หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กรอกข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายกำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ครั้งที่ 1 รวบรวมได้จำนวน 264 ฉบับ ครั้งที่ 2 รวบรวมได้จำนวน 279 ฉบับ และครั้งที่ 3 รวบรวมได้จำนวนทั้งสิ้น 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปรผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ใช้การวิเคราะห์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

1.3 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.3.1 ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านที่ 4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ด้านที่ 6 การส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านที่ 5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา และเมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า

1) *ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา* โดยภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การสนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนที่เกิดจากความร่วมมือของคณะครู ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 3 การกำหนดให้มีการประชุมวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคเรียน ส่วนข้อที่มีค่าน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 1 การกำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน

2) *ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน* โดยภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การร่วมวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 3 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน ส่วนข้อที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 6 การประเมินและสรุปผลการนิเทศพร้อมทั้งแจ้งครูผู้สอนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน

3) *ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู* โดยภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นปลอดภัย ภายในสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 6 การสนับสนุนให้ร่วมมือกันทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 3 การสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ

4) *ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง* โดยภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 2 การจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 4 การใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ส่วนข้อที่มีค่าน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 9 การจัดให้ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ

5) *ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู* โดยภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 2 การสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ

6) ด้านการส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

โดยภาพรวมมีระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำการเรียนการสอนที่มีปฏิบัติในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 5 การส่งเสริมให้ชุมชนและศิษย์เก่าเข้ามาให้ความช่วยเหลือโรงเรียน ส่วน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 3 การสนับสนุนการเรียนการสอนโดยเชิญปราชญ์ชุมชนมาให้ ความรู้

1.3.2 ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติงาน ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 2 การจัดการ เรียนรู้ และเมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า

1) *ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู* โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย มากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 2 ความสามารถประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และ มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 1 ความมุ่งมั่นและพัฒนาผู้เรียน ด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู ข้อที่ครูมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 ความสามารถสร้างแรงบันดาลใจ ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม

2) *ด้านการจัดการเรียนรู้* โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย มากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 6 ความสามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสุข ในการเรียน ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 1 ความสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ ส่วนข้อที่ครูมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 4 การวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นนักนวัตกรรม

3) *ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน* โดยภาพรวม มีระดับการ ปฏิบัติงานในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติงานในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่นอยู่เสมอ ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 1 การให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและ

แก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึง ส่วนข้อที่ครูมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อที่ 3 ความเข้าใจในบริบทของชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้เรียน

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในระดับปานกลาง ($r = 0.657$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาข้อมูลภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา 2) ด้านการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน 3) ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู 4) ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง 5) ด้านการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู และ 6) ด้านการส่งเสริมการสื่อสารภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก ในระดับปานกลาง ยกเว้น ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา กับ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.280$)

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหาร

สถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-มัธยมศึกษา เขต 7 อยู่ในระดับดีมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านที่ 6 การส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอก เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านที่ 5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา

จากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ให้ความสำคัญกับการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลและการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เพื่อให้ผลการพัฒนาประเทศไทยที่เริ่มต้นที่การศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะข้อที่โรงเรียนจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับเรื่องหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ตรงกับงานวิจัยของ อนงค์ วิเศษสุวรรณ และคณะ (2552) กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Facilitating Student - Centered Learning เป็นการมุ่งเน้นการจัดการประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะตามความถนัดของตนเอง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยการสื่อสารกับชุมชนภายนอกบริเวณโรงเรียน ท้องถิ่นผ่านทางผู้นำท้องถิ่น สื่อสารถึงผู้ปกครองนักเรียน อันจะได้รับการสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเอื้ออำนวยต่อการสนับสนุนการทำโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยท้องถิ่นให้การสนับสนุนทั้งด้านเงินทุน กำลังคน และโดยเฉพาะข้อที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนและศิษย์เก่าเข้ามาให้ความช่วยเหลือโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน จะคอยดูแลช่วยเหลือ สอดส่อง เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างดีเยี่ยมสอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้สรุปไว้ว่า การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความเข้าใจอันดี ต่อกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตาม บทบาทของตนด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้ บทบาทหน้าที่สำคัญของโรงเรียนต่อชุมชน คือ บทบาทในการให้

การศึกษาอบรมแก่บุคลากรในชุมชน ส่วนบทบาทสำคัญของชุมชนต่อโรงเรียน คือ บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนด ทิศทางการจัดการศึกษา การให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาและบทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีแนวทางในการดำเนินการสองแนวทาง คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์ทางตรง ประกอบด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ ได้แก่ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และ การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม โดยการพัฒนาให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์อันดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม เป็นที่ประทับใจแก่ผู้มาเยี่ยมเยือน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา โดยครมมองว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของโรงเรียน และไม่สนับสนุนการจัดโครงการพัฒนาโรงเรียนที่เกิดจากการร่วมมือของคณะครูเท่าที่ควรจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวก และสร้างงานและโครงการที่เกิดจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม สอดคล้องกับทัศนะของ Sheninger (2013) อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว (2561, น. 13 – 13) ที่ว่าภาวะผู้นำการเรียนการสอนต้องเพิ่มคุณลักษณะของความยืดหยุ่นและการสร้างความไว้วางใจ (Trust) กับเพื่อนร่วมงานให้มากขึ้น

2.2 ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีการปฏิบัติงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้

จากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ของครู เป็นสิ่งสำคัญของการทำงานในหน้าที่ของตนเองในโรงเรียนอันจะเป็นการส่งผลดีต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะข้อที่ ครูสามารถประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ครูยังมีความมุ่งมั่นและพัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลอยู่เสมอ ทำให้การจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเป็นไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้บนความหลากหลายของผู้เรียน บ่มเพาะให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในด้านวิชาการได้อย่างดีเยี่ยมควบคู่ไปกับการใส่ใจในความแตกต่างของบุคคลทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม

ได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาตนเองของครูในด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ต้องได้รับการอบรมและปฏิบัติให้เป็นพฤติกรรมที่เป็นปกติและครูสายผู้สอน ส่วนใหญ่ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งครูทุกคนต้องรับการประเมินตนเองเป็นประจำทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ คชกรณ์ บัวคำ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน The Moral and Ethical Development of Teachers Under the Office of Basic Education Commission ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า จริยธรรมด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านเจตคติโดยภาพรวมมีการพัฒนา อยู่ในระดับมากแต่จริยธรรมทั้งด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านเจตคติ ที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง 2. แนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้ครู รู้และเข้าใจข้อกำหนดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติตน และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การฝึกประสบการณ์เน้นการฝึกในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามมาตรฐานวิชาชีพ และตามแบบแผนพฤติกรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้ครูปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม และปฏิบัติตนโดยยึดวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 3) การสร้างเจตคติที่ดี เน้นการสร้างความรัก และเข้าใจในวิธีการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพและการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อให้ครู ละอายต่อการทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครูเกรงกลัวต่อการทำผิดวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาโดยชุดการศึกษากรณีตัวอย่าง 3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนา คุณธรรมและจริยธรรมของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ค่าเฉลี่ยเป็นลำดับรองลงมา คือ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ยังให้ความสำคัญในเรื่องความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู โดยเฉพาะข้อที่ครูมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่เสมอ และให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ไปแนวทางที่เหมาะสมได้รวดเร็วมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นว่าผู้ปกครองและ

ชุมชนเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการช่วยสอดส่องดูแลบุตรหลานให้วัยเรียน ให้มีการเติบโตที่สมวัย ปลอดภัย และมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดี พร้อมจะออกไปใช้ชีวิตเป็นพลโลกได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาหวัน ธงศรี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น Participation in Local Cultural Conservation พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเข้าอบรมด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น กับกลุ่มวัฒนธรรมชุมชน (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) โดยโรงเรียนต้นสังกัดเป็นจัดส่งเข้ารับการอบรม ซึ่งผลการสำรวจพบว่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมและเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น และการเข้าร่วมจัดกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นกับชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนด้านการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นกับชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และด้านการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการวัฒนธรรมท้องถิ่น และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการวัฒนธรรมท้องถิ่น และสืบเนื่องจากรัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น (กระทรวงวัฒนธรรม, 2552) โดยให้หน่วยงานในท้องถิ่นรณรงค์และจัดอบรมให้บุคคลและหน่วยงานในท้องถิ่นได้ฝึกอบรม ส่งผลให้ครูได้เห็นความสำคัญ ของการถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ ที่ครูขาดวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นนิกนวัตกรรม และตัวของครูผู้สอนเองไม่สามารถที่จะสร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งครูยังขาดความสามารถในการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ และไม่สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบเท่าที่ควร หากครูเน้นการพัฒนาตนเองเพื่อมาจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาผู้เรียนในด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมจะทำให้สถานศึกษาสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติ แยมแสง (2556) ได้สรุปผลการศึกษากลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินการสู่ความเป็นเลิศที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตร และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูให้ทันสมัยเน้นการสร้างนวัตกรรม และการจัดการบวรการเรียนรู้เชิงบูรณาการ

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การแสดงภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน

ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ไปในทิศทางเดียวกัน ในระดับปานกลาง ยกเว้น ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา กับ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.280$) โดยด้านการความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางมากที่สุด คือ ด้านที่ 6 ด้านการส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชน ภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้, ด้านที่ 4 ด้านการปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง และ ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู

ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำการเรียนการสอนในด้านการส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูเกิดความมั่นใจในการเป็นผู้นำของผู้บริหารที่สามารถอยู่ร่วมกับชุมชน คอยสนับสนุนช่วยเหลือในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในโรงเรียนเกิดความมั่นใจ ยกย่องชื่นชม และร่วมมือกับผู้บริหารในการปฏิบัติหน้าที่ของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู อันส่งผลให้เกิดความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ทำให้การแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสื่ออุปกรณ์ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการดำเนินการเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนต้องมีกระบวนการที่เป็นระบบเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนโดยระบบจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งในขั้นตอนการดำเนินการจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับบทความของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร, (2560) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพ 4 ขั้นตอน (PDCA) คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) ประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2. กำหนดเป้าหมาย 3. กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการติดต่อสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน เพราะเป็นขั้นของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์/แนวทางที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่องที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนา แต่เพื่อให้การดำเนินการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติควร ตรวจสอบว่าได้ดำเนินการใน 4 ประเด็นต่อไปนี้หรือไม่ 1. การปรับเจตคติของฝ่ายโรงเรียนและชุมชนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน เนื่องจากการจัดการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่แล้วฝ่ายโรงเรียนมองว่าฝ่ายตนเองมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาส่วนฝ่ายชุมชน เป็นเพียงผู้รับบริการและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้นการปฏิบัติของฝ่ายโรงเรียนต่อชุมชน

จึงปฏิบัติแบบผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ โดยจำกัดการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ที่ระดับของการให้ความร่วมมือและสนับสนุนโรงเรียน 2. การสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของทั้งฝ่ายโรงเรียนและชุมชน เนื่องจากปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบกฎเกณฑ์และบทบาทหน้าที่ใหม่ ดังนั้นทั้งสองฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันและป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่จะตามมา 3. ปรับวิธีการดำเนินงานของทั้งสองฝ่ายให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน 4. การสร้างความรู้ความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เนื่องจากโรงเรียน สัมผัสกับชุมชนอยู่ตลอดเวลา และความขัดแย้งสามารถเกิดขึ้นได้เสมอ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โรงเรียนต้องหมั่นสร้างความรู้ความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งไม่ให้ลุกลามจนเกิดปัญหาขึ้นได้ ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) ประกอบด้วย การตรวจสอบ 2 ขั้นตอน คือ 1. การตรวจสอบระหว่างดำเนินการ เพื่อนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินการในแต่ละขั้น 2. การตรวจสอบหลังดำเนินการเป็น การตรวจสอบหลังจากที่ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนในการพัฒนา โดยนำผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นขั้นของการนำผลการตรวจสอบมาใช้ประโยชน์ โดยขั้นปรับปรุงแก้ไขนี้จำแนกเป็นการปรับปรุงแก้ไข 2 ส่วน คือ 1. การปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการของแต่ละขั้นตอน 2. การปรับปรุงแก้ไขแผนในวงรอบต่อไป เป็นการนำผลการประเมินมาปรับเป้าหมายและวิธีดำเนินการให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงขึ้นในวงรอบการพัฒนาใหม่

ส่วนในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา กับ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.280$) นั้น โดยจากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อใน ด้านที่ 1 แต่ในผลการวิจัยการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูนั้น มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสม่ำเสมอ และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดกว่าทุกด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมองว่า การที่ผู้บริหารไม่ได้เห็นความสำคัญในการให้ครูไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนานั้นไม่ถือเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูสายผู้สอน

อีกนัยหนึ่งผู้วิจัยให้ข้อเสนอว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจของโรงเรียน และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูไม่ได้น้อยลง แต่กลับมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูเป็นไปอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษาไทย แต่ไม่มีการพัฒนาให้ดีขึ้น

ครูเพียงทำงานตามหน้าที่และข้อบังคับ การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเท่านั้น แต่ยังไม่ได้มีความรักในองค์กร และไม่ได้คิดจะพัฒนาองค์กรของตนให้ดียิ่งขึ้น และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย กระทรวงศึกษาแต่ละครั้ง ผู้บริหารจะกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาของโรงเรียน โดยไม่ได้เข้ากับบริบทของโรงเรียนและชุมชน และศักยภาพของผู้เรียน ส่วนครูผู้สอนก็ต้องเตรียมเอกสารให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อให้ตนเองมีการประเมินให้ผ่านในแต่ละปี ส่งผลให้การศึกษาไทยยังย่ำอยู่กับที่ไม่มีการพัฒนา ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาได้นำภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน ในด้านการให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา มากขึ้นจะทำให้ครูผู้สอนได้มีความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา และพร้อมที่จะขับเคลื่อนการศึกษาไทยไปกับผู้บริหารสถานศึกษาได้ ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ Day et al. (2016) อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว (2561, น. 13 – 13) ได้กล่าวไว้ว่าภาวะผู้นำการเรียนการสอน เป็นกระบวนการของการมีอิทธิพลซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผ่านการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน การปรับโครงสร้างและนวัตกรรมของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้เพื่อให้ส่งผลต่อคุณภาพของผลลัพธ์ของโรงเรียน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1) การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาควรอยู่ร่วมการประชุมปรึกษาหารือและวางแนวทางการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน ร่วมกันกับครูด้วย เพื่อให้ครูได้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการวางแผนการปฏิบัติงานตามนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป อีกทั้งเป็นขวัญกำลังใจให้กับครูในการตั้งใจร่วมวางแผนกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา ร่วมกัน

2) การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การให้เกียรติบัตรสำหรับครูที่ตั้งใจสอนนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถมีคว่ำรางวัล

ในระดับต่าง ๆ ได้ หรือเชิดชูเกียรติครูที่ปฏิบัติงานโดยไม่มีวันลา หรือครูที่แต่งกายในด้านการอนุรักษ์ความเป็นไทย เป็นต้น

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับครู

ครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อการยกระดับการพัฒนาวิชาชีพ เสริมสร้างความสามารถของตนเอง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และเทคนิคการปฏิบัติการแบบใหม่ ที่เน้นการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ให้มีความเป็นนักนวัตกรรม และพัฒนาความสามารถที่จะสร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งต้องพัฒนาความสามารถในการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ และมีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนาสื่อการสอนแบบใหม่ เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3.2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.2.4 ควรศึกษาภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครู

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2560). *แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2569*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. (2553). *เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านผู้เรียน โรงเรียนมาตรฐานสากล*.
กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *การเสวนาการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นจาก
<http://www.thaigov.go.th/th/news-ministry>.
- กาญจนา สงณรงค์. (2558). *พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต
12 ตามการรับรู้ของครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ. (2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาลัษุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- คชกรณ์ บัวคำ. (2558). *การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็น
องค์การ แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
สกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุสิริยาสาน.
- ประยุทธ์ ชูสอน. (2548). *พฤติกรรมภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา-
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ. (2554). *รูปแบบการใช้บุคคลที่มีความสามารถสูงของผู้บริหารภาครัฐ: กรณี
วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ*. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- ผกากรอง ศรีประโหม. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์*. ม.ป.ท.

- พยอม วงศ์สารศรี. (2552). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ-สวนดุสิต.
- พัชนี ยุรชัย และคณะ. (2552). การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของ โรงเรียนภัทรดล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 3(3), 129-142.
- พิทรัตน์ บรรจงงาม. (2557). *ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองบัวระเหว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3*. ม.ป.ท.
- พิมพ์พรรณ สภานิชย์. (2555). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1*. ม.ป.ท.
- เพลินพิณ ทัทมงคล. (2556). *พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารและชุมชนวิชาชีพของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน ของครูอาชีวเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน*. (ดุชนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2561). *ภาวะผู้นำการเรียนการสอน*. ใน *ประมวลสาระชุดนวัตกรรมการบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ*. (หน่วยที่ 13). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556*. เล่ม 130 ตอน พิเศษ 131 ง น. 72 – 74.
- _____. (2562). *ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 68 ง น. 18 -20.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. สืบค้นจาก <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2555). *ปรัชญาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร ศรีพรหม. (2561). *การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจากโครงการพัฒนา คุรุรูปแบบครบวงจร*. นครปฐม: ศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9.
- สมัยพร สุระเสน. (2560). *การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑล อุบลราชธานี*. ม.ป.ท.
- สายไหม ดาบทอง. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน กับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2560). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. ปราชินบุรี: ม.ป.ท.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2561). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2561. ปราจีนบุรี: ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2542). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2556). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สุกฤษฎี จันทรวงกลด. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุพิช จ้อยกลาง. (2550). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- เสนห์ จ้อยโต. (2552). *วิจัยทัศนและกลยุทธ์ผู้นำยุคใหม่*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2536). *ผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2550). *ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2552). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอกราช ดีนาง. (2549). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพหุระดับกับความคิดสร้างสรรค์ต่อการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย*. (ปริญญา-นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Abhiji, A. (2019). *A Development of an Academic Leadership Model*. Graduate School of Human Sciences. India.
- Alig - Mielcarek, J. M. (2003). *A model of school success: Instructional leadership, academic press, and student achievement* (Doctoral dissertation). The Ohio State University.

- Anderson, L. W. (2015), *Removing administrative impediments to instructional improvement Efforts*. n.d.
- Cotton, K. (2003). *Principals and student achievement*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development. n.d.
- Dejnozka, E.L. (1983). *Educational Administration Glossary*. Connecticut: Greenwood.
- Donaldson, G.A. (2001). *Cultivating leadership in school*. New York: Teachers College Press.
- Draft, R.L. (2005). *The leadership experience(3thed.)*. Mason, OH: Thomson South - Western.
- Hallinger, P. (2005). Instructional leadership and the school principal: A passing fancy that refuses to fade away. *Leadership and Policy in Schools*, 4(3), 221-239.
- Halpin, Andrew W. (1966). *Theory and Research in Administration*. New York: MacMillan.
- Hersey, P. and Blanchard, K.M. (1982). *Management organizational behavior: utilizing human resource*. New York: Prentice Hall.
- Jazzar, M. & Algozzine, B. (2007). *Keys to successful 21st century educational leadership*. Boston, New York: Pearson Education.
- Likert, R. (1932). A Technique for the Measurement of Attitudes. *In Archives of Psychology*, 140, 1–55.
- Miner, J. B. (1992). *Industrial – Organization Psychology*. New York: The State University of New York at Buffalo.
- Parker, S. (2019). *Role of Academic Leadership in Bringing about a Transformational Change in the Organizational Behavior in India*. India.
- Qian, H., Walker, A., & Li, X. (2017). The west wind vs the east wind. *Instructional leadership model in China. Journal of Educational Administration*, 55(2), 186-206.
- Robbins, S. P. (1991). *Organizational Behavior: Concepts, Controversies, and Applications*. (4th ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice - Hall.
- Sindhvad, S. P. (2009). *School principals as instructional leaders: An investigation of school leadership capacity in the Philippines* (Doctoral dissertation). University of Minnesota.

- Soderhjelm, T. (2018). *management of groups or leadership of teams*. Stockholm, Sweden.
- Stogdill, R. M. (1974). *Handbook of readership; A Server of Theory and Research*. New York: The Free Press.
- Yukl, G. A. (1998). *Leadership in Organizational (4th ed)*. Upper Saddle River. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ นายชัยทัศน์ จ้องสกุลวงษ์
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน (ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ)
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนร่มเกล้าวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร
 จังหวัดสระแก้ว
 วุฒิการศึกษา การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้บริหารสถานศึกษา 15 ปี

2. ชื่อ นางสาวปราณี คงพิกุล
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล
 การจัดการศึกษา
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้บริหารกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล 8 ปี

3. ชื่อ นางสาวบุญตา ศรีวรรวิบูลย์
 ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล
 การจัดการศึกษา
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
 วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้ากลุ่มงาน ฯ 7 ปี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงาน
ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

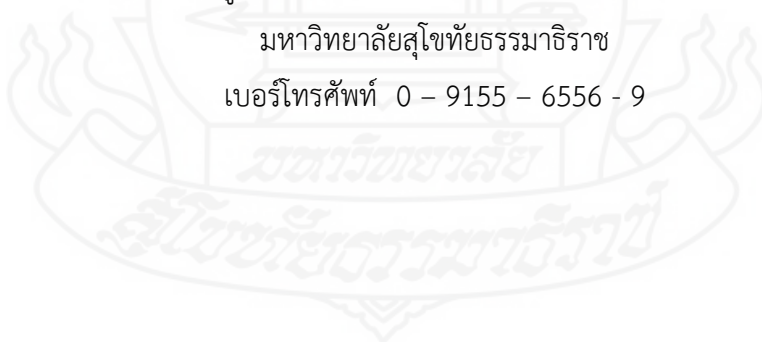
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นางชญานุช คงเมือง

นักศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เบอร์โทรศัพท์ 0 - 9155 - 6556 - 9

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระดับการศึกษา

- ( ) ปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาโท
- ( ) ปริญญาเอก

2. อายุราชการ

- ( ) ต่ำกว่า 5 ปี
- ( ) 5 - 10 ปี
- ( ) 11 - 15 ปี
- ( ) มากกว่า 15 ปี

3. วิทฐานะของครู

- ( ) ไม่มีวิทฐานะ
- ( ) ชำนาญการ
- ( ) ชำนาญการพิเศษ
- ( ) เชี่ยวชาญ

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างาน /หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้าฝ่าย/
รักษาการตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

- ( ) ไม่เคย
- ( ) 1- 4 ปี
- ( ) 5 - 10 ปี
- ( ) มากกว่า 10 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงระดับการปฏิบัติ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มีการปฏิบัติค่อนข้างสม่ำเสมอ
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มีการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 สม่ำเสมอ	4 ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	3 บ่อยครั้ง	2 เป็น บางครั้ง	1 นาน ๆ ครั้ง
0	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการ พัฒนาวิทยฐานะเพื่อก้าวสู่ ตำแหน่งทางวิชาการ	.....	.....	..... ✓	.....	.....

จากตัวอย่าง ข้อ 0 ถ้าท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องภาวะผู้นำการเรียนการสอนของ
ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการ
พัฒนาวิทยฐานะเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการมีการปฏิบัติเช่นนี้บ่อยครั้ง

ต่อไปนีขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบ แล้วตอบคำถามทุก
ข้อตามความเป็นจริง ในบางครั้งคำถามอาจจะเข้าใจยาก ถ้าท่านไม่แน่ใจในข้อความใดขอให้ท่าน
ใช้วิจารณญาณของท่านเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุดว่าผู้บริหารสถานศึกษาของท่านได้ปฏิบัติในข้อ
นั้น ๆ อย่างไร

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าประสงค์และทิศทางการพัฒนา						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดให้ครูบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดให้มีการประชุมวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนที่เกิดจากความร่วมมือของคณะครู	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านที่ 2 การประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน						
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านร่วมประชุมปรึกษาหารือหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
6	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ ค่าใช้จ่าย วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครู	.....	.....	.....	.....	.....
7	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและกำกับติดตามการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
8	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านร่วมวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
9	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านร่วมนิเทศติดตามกับคณะกรรมการการนิเทศ เพื่อร่วมสะท้อนปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนกับครูผู้สอน	.....	.....	.....	.....	.....
10	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านประเมินและสรุปผลการนิเทศพร้อมทั้งแจ้งครูผู้สอน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
ด้านที่ 3 การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู						
11	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านร่วมกำหนดนโยบายใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
12	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดกิจกรรมสัมพันธ์ที่เน้นความรักความสามัคคีภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
13	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสร้างขวัญและกำลังใจยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
14	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น ปลอดภัย ภายในสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
15	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้และภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
16	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้ร่วมมือกันทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
ด้านที่ 4 การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยง						
17	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ เพื่อจัดทำและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
18	โรงเรียนจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล	.....	.....	.....	.....	.....
19	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ	.....	.....	.....	.....	.....
20	โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล	.....	.....	.....	.....	.....
21	โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล สามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับ ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ	.....	.....	.....	.....	.....
22	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาและแบบ active learning ภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
23	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....
24	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการประเมินหลักสูตรเพื่อวางแผนในการพัฒนาผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
25	โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
26	โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านที่ 5 การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครู						
27	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้ทราบอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
28	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
29	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
30	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
31	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดให้ครูมีการฝึกทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านที่ 6 การส่งเสริมการสื่อสารกับชุมชนภายนอกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้						
32	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	.....	.....	.....	.....	.....
33	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนให้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	.....	.....	.....	.....	.....
34	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนการเรียนการสอนโดยเชิญปราชญ์ชุมชนมาให้ความรู้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	ภาวะผู้นำการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
35	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	.....	.....	.....	.....	.....
36	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้ชุมชนและศิษย์เก่าเข้ามาให้ความช่วยเหลือโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
37	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
38	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสร้างเครือข่ายผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
39	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมให้เครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงระดับการปฏิบัติ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มีการปฏิบัติอย่าง
สม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มีการปฏิบัติค่อนข้าง
สม่ำเสมอ
- 3 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มีการปฏิบัติเป็น
บางครั้ง
- 1 หมายถึง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่มีการปฏิบัตินาน ๆ
ครั้ง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	การปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
0	ท่านจัดเตรียมแผนจัดการ เรียนรู้ และปฏิบัติการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น	.....	.....	.....	..... ✓	.....

จากตัวอย่าง ข้อ 0 ถ้าท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง แสดงว่าตัวท่านจัดเตรียมแผนจัดการเรียนรู้และปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้น มีการปฏิบัติเช่นนี้เป็นบางครั้ง

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบ แล้วตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง ในบางครั้งคำถามบางคำถามอาจจะเข้าใจยาก ถ้าท่านไม่แน่ใจในข้อความใด ๆ ขอให้ท่านใช้วิจารณญาณของท่านเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุด ว่าการปฏิบัติงานของท่านได้ปฏิบัติในข้อนั้น ๆ อย่างไร

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ของครู						
1	ท่านมีความมุ่งมั่นและพัฒนา ผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความ เป็นครู	.....	.....	.....	.....	.....
2	ท่านสามารถประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็น พลเมืองที่เข้มแข็ง	.....	.....	.....	.....	.....
3	ท่านส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความ แตกต่างของผู้เรียนแต่ละ บุคคลอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
4	ท่านสามารถสร้างแรงบันดาลใจ ให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
5	ท่านพัฒนาตนเองให้มีความ รอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้						
6	ท่านสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
7	ท่านจัดการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการความรู้และทักษะกระบวนการที่หลากหลาย	.....	.....	.....	.....	.....
8	ท่านวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด	.....	.....	.....	.....	.....
9	ท่านวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นนักรบวัตกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
10	ท่านสามารถดูแล ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพสามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	.....	.....	.....	.....	.....
11	ท่านสามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
12	ท่านสามารถ สร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
		สม่ำเสมอ	ค่อนข้าง สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	เป็น บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
13	ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมใน กิจกรรม การพัฒนาวิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน						
14	ท่านให้ความร่วมมือกับ ผู้ปกครองในการพัฒนาและ แก้ปัญหาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์	.....	.....	.....	.....	.....
15	ท่านสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มี คุณภาพของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
16	ท่านมีความเข้าใจในบริบทของ ชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
17	ท่านสามารถทำงานกับชุมชน บนพื้นฐานความแตกต่างทาง วัฒนธรรม	.....	.....	.....	.....	.....
18	ท่านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่นอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....

ภาคผนวก ค
หนังสือประสานงาน

ที่ อว 0602.16 (บ)/ ๖๖4

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 ธันวาคม พ.ศ.2562

เรื่อง ขอรเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวปราณี คงพิกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชัญญา นุช คงเมือง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างเครื่องมืองานวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0-9155-6556-9

ที่ อว 0602.16 (บ)/ 664

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 ธันวาคม พ.ศ.2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวบุญตา ศรีวีรวิบูลย์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชญัญญาช คงเมือง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0-9155-6556-9

ที่ อว 0602.16 (บ)/ ๒๒4

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 ธันวาคม พ.ศ.2562

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายชัยทัศน์ จ้องสกุลวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชญัญญา นุช คงเมือง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและการสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0-9155-6556-9

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๒๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอรัญประเทศ

ด้วยนางชญัญญา ชงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงานการสอนที่
ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๓๕ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ ๔ - ๕ ท่าน) ในช่วง
วันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๑๖๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๐๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสระแก้ว

ด้วยนางชัญญานุช คงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงาน การสอน
ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๔๙ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ ๕ - ๗ ท่าน) ในช่วงวันที่
๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๑๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ในพระราชูปถัมภ์

ด้วยนางชญัญญา ชงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงาน การสอน
ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครนายก จำนวน ๑๕ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ
๑ - ๒ ท่าน) ในช่วงวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๒๗๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนครนายกวิทยาคม

ด้วยนางชญัญญา ชงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงาน การสอน
ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนนครนายกวิทยาคม จังหวัดนครนายก จำนวน ๔๓ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ ๕ - ๖ ท่าน)
ในช่วงวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ) ๖๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกบินทร์วิทยา

ด้วยนางชญัญญา นุชคงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงาน การสอน
ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน กบินทร์วิทยา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ๒๙ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ ๓ - ๔ ท่าน)
ในช่วงวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ) ๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๖

๐๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปราจีนกัลยาณี

ด้วยนางชญัญญา ชงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงาน การสอน
ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน ปราจีนกัลยาณี จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ๔๓ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ ๕ - ๖ ท่าน)
ในช่วงวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๒๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปรางจินราชราษฎร์อารัง

ด้วยนางชัญญา นุช คงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก บุคลากรสายงาน การสอน
ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน ปรางจินราชราษฎร์อารัง จังหวัดปรางจินบุรี จำนวน ๖๘ ท่าน (กลุ่มสาระฯ ละ ๘ - ๙ ท่าน)
ในช่วงวันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จาก
ท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๙๑๕๕-๖๕๕๖-๙

ที่ อว 0602.16 (บ) ๒๖๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๑ ธันวาคม พ.ศ.2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี

ด้วย นางชญัญญาช คงเมือง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งขณะนี้กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ใน
โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากครูของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ
จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้โดยมิให้รบกวนเวลาเรียนในการจัดการเรียนการสอนตามปกติของโรงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาจะได้เสนอต่อท่านต่อไป หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 0-9155-6556-9

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ตารางวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	1. การกำหนดเป้าประสงค์ และทิศทาง การพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านกำหนดให้ครูบุคลากรใน โรงเรียนมีส่วนร่วมในการ ปรึกษาหารือเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และ พันธกิจของโรงเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านกำหนดให้ครูบุคลากรใน โรงเรียนมีส่วนร่วมในการ กำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านกำหนดให้มีการประชุม วิเคราะห์ปัญหาในการ จัดการเรียนการสอนทุกสิ้น ภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนการจัดทำ โครงการพัฒนาโรงเรียนที่ เกิดจากความร่วมมือของ คณะครู	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
5	2. การประเมินและกำกับ ติดตามการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านประชุมปรึกษาการหา แนวทางแก้ไขปัญหาการ จัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านให้การสนับสนุนในเรื่อง งบประมาณ ค่าใช้จ่าย วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ ต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียน การสอนของครู	+1	+1	+1	-3	1.0	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินและกำกับติดตาม การเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านร่วมวางแผนและการ จัดทำโครงการนิเทศ การ วางแผนการปฏิบัติงานนิเทศ ภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านร่วมนิเทศติดตามกับ คณะกรรมการการนิเทศเพื่อ ร่วมสะท้อนปัญหาและหา ทางแก้ไขปัญหาการจัดการ เรียนการสอนกับครูผู้สอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
10	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านประเมินและสรุปผลการนิเทศพร้อมทั้งแจ้งครูผู้สอนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
11	3) การส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกและความร่วมมือระหว่างคณะครู ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านร่วมกำหนดนโยบายใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดกิจกรรมสัมพันธ์ที่เน้นความรักความสามัคคีภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสร้างขวัญและกำลังใจยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นด้วยวิธีการต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น ปลอดภัย ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
15	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนการเรียน การสอนที่เน้นการบูรณาการ ร่วมกันระหว่างกลุ่มสาระ การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนให้ร่วมมือกัน ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
17	4) การปรับหลักสูตรให้มี ความสอดคล้องเชื่อมโยง ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านจัดตั้งคณะทำงาน ด้านวิชาการ เพื่อจัดทำและ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
18	โรงเรียนจัดหลักสูตร สถานศึกษาที่เทียบเคียงกับ หลักสูตรมาตรฐานสากล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
19	โรงเรียนจัดการเรียนการ สอนสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ด้วย ภาษาอังกฤษ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
20	โรงเรียนใช้หนังสือ ตำรา เรียน และสื่อที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
21	โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบ มาตรฐานสากล สามารถ เทียบโอนผลการเรียนกับ สถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งในและ ต่างประเทศ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ภายในโรงเรียน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนแบบเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านมีการประเมินหลักสูตร เพื่อวางแผนในการพัฒนา ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
25	โรงเรียนจัดให้นักเรียนเลือก วิชาเรียนด้วยตนเองตาม ความถนัดและความสนใจ ผ่านทางระบบออนไลน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
26	โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและ ศักยภาพตามความต้องการ ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
27	5) การยกระดับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูผู้บริหารสถานศึกษาของท่านแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแก่ครูอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
31	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านจัดให้มีการฝึกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
32	6) การส่งเสริมการสื่อสาร กับชุมชนภายนอกเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนให้จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนและชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสนับสนุนการเรียนการ สอนโดยเชิญปราชญ์ชุมชน มาให้ความรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านจัดให้มีการประชุม ผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
36	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านส่งเสริมให้ชุมชนและ ศิษย์เก่าเข้ามาให้ความ ช่วยเหลือโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
37	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
38	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านสร้างเครือข่าย ผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปล ผล
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
39	ผู้บริหารสถานศึกษาของ ท่านส่งเสริมให้เครือข่าย ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการดูแลสวัสดิภาพของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบสอบถาม

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Cronbach's Alpha	N of Items
.957	39

Item - Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 1	152.4250	342.251	.584	.956
ข้อที่ 2	152.4500	345.690	.586	.956
ข้อที่ 3	152.0750	343.097	.556	.956
ข้อที่ 4	152.2250	342.333	.599	.956
ข้อที่ 5	152.1500	340.797	.636	.955
ข้อที่ 6	152.3250	348.840	.329	.958
ข้อที่ 7	151.8750	349.035	.479	.956
ข้อที่ 8	151.9500	346.664	.534	.956
ข้อที่ 9	152.0750	344.994	.655	.955
ข้อที่ 10	152.2500	344.962	.572	.956
ข้อที่ 11	152.2000	343.959	.636	.955
ข้อที่ 12	152.5500	346.562	.391	.957

Item - Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 13	152.6250	339.420	.589	.956
ข้อที่ 14	152.5250	344.204	.525	.956
ข้อที่ 15	152.4250	344.507	.639	.955
ข้อที่ 16	152.1500	339.464	.656	.955
ข้อที่ 17	151.9750	344.230	.577	.956
ข้อที่ 18	151.8500	340.951	.718	.955
ข้อที่ 19	151.9500	341.946	.678	.955
ข้อที่ 20	152.0500	345.126	.635	.955
ข้อที่ 21	152.0750	342.584	.517	.956
ข้อที่ 22	151.7000	339.908	.736	.955
ข้อที่ 23	151.8250	335.430	.809	.954
ข้อที่ 24	151.9000	344.195	.559	.956
ข้อที่ 25	152.0750	350.584	.491	.956
ข้อที่ 26	152.2000	342.626	.686	.955
ข้อที่ 27	152.3000	342.523	.667	.955
ข้อที่ 28	152.0250	346.384	.607	.956
ข้อที่ 29	152.0500	345.177	.633	.955
ข้อที่ 30	152.1000	346.041	.591	.956
ข้อที่ 31	152.1250	345.189	.526	.956
ข้อที่ 32	152.2000	345.856	.537	.956
ข้อที่ 33	152.2750	344.204	.687	.955
ข้อที่ 34	152.6000	342.195	.605	.955
ข้อที่ 35	151.9750	351.820	.421	.956
ข้อที่ 36	152.2000	344.062	.602	.956
ข้อที่ 37	152.5750	340.917	.584	.956

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 38	152.0750	337.763	.754	.955
ข้อที่ 39	152.2750	344.256	.615	.955

Reliability

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Cronbach's Alpha	N of Items
.911	18

Item - Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 1	73.7500	54.603	.440	.909
ข้อที่ 2	73.7500	52.962	.488	.909
ข้อที่ 3	73.7500	53.936	.566	.907
ข้อที่ 4	73.9250	53.712	.528	.907
ข้อที่ 5	73.7750	54.948	.400	.910
ข้อที่ 6	73.9500	52.049	.640	.904
ข้อที่ 7	73.8250	51.276	.737	.901
ข้อที่ 8	73.9750	54.025	.470	.909

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 9	74.0250	52.025	.631	.904
ข้อที่ 10	73.7000	53.087	.622	.905
ข้อที่ 11	73.9250	54.276	.556	.907
ข้อที่ 12	74.1750	55.738	.255	.915
ข้อที่ 13	73.9750	50.435	.737	.901
ข้อที่ 14	73.9250	52.943	.575	.906
ข้อที่ 15	74.1250	50.728	.700	.902
ข้อที่ 16	73.9500	50.408	.637	.904
ข้อที่ 17	73.7750	51.615	.655	.904
ข้อที่ 18	73.9750	51.204	.697	.902

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางชัญญานุช คงเมือง
วัน เดือน ปีเกิด	21 กันยายน 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต เอกธุรกิจศึกษา สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2541 ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกวิทยาศาสตร์ – มัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปี พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปี พ.ศ. 2558
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ

